

INFORMACJA DODATKOWA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W CIECHANOWIE

za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

CZĘŚĆ I

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie z siedzibą w Ciechanowie przy ulicy 3 Maja 3 został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XIV Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem 0000027891.

Zakres działalności wynikający z udzielonych zezwoleń Komisji Nadzoru Finansowego zawarty jest w statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Bank wykonuje następujące czynności bankowe – za zgodą KNF i zgodnie ze Statutem:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 4) udzielanie w zakresie i trybie uzgodnionym z SGB-Bank S.A. gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) operacje czekowe i wekslowe,
- 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 10) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 11) pośredniczenie w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami,
- 12) emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Bank wykonuje następujące czynności bankowe w imieniu i na rzecz SGB-Bank S.A.:

- 1) wydawanie kart płatniczych,
- 2) udzielanie kredytów.

Ponadto Bank wykonuje następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, przy czym każdorazowe objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody SGB-Bank S.A.,
- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym że Bank jest obowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż:
  - 5 lat od daty nabycia – w odniesieniu do nieruchomości,

- 3 lata od daty nabycia – w odniesieniu do pozostałych składników majątku.
  - 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
  - 5) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
  - 6) świadczy usługi finansowe w zakresie:
    - a) pośrednictwa w zbywaniu i odkupowaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
    - b) wykonywania w imieniu i na rzecz SGB-Bank S.A. określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę,
    - c) pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych,
2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.
3. W 2019r. w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie był więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego,

Na dzień 31.12.2019r. Zarząd Banku identyfikuje następujące okoliczności i zdarzenia, które mogą budzić wątpliwości co do kontynuacji działalności przez Bank:

1) Na dzień 31.12.2019r. Bank nie spełniał dwóch spośród rekomendowanych przez KNF współczynników adekwatności wymaganych ustawą z dnia 5 sierpnia 2015r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (tj. Dz. U. z 2017r., poz. 1934 ze zm.). Poziom współczynnika kapitału podstawowego Tier I wzrósł z 8,81% na 31.12.2018r. i wynosił 9,51% przy wymaganym 10,00 %, poziom współczynnika kapitałowego Tier I wzrósł z 8,93% na 31.12.2018r. i wynosił 9,54% przy wymaganym 11,50 %. Na dzień 31.12.2019r. Bank spełniał łączny współczynnik kapitałowy, wyliczony w oparciu o zapisy ustawy, o której mowa powyżej), którego poziom wynosił 13,82% przy wymaganym poziomie tego współczynnika z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora 13,50%.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów z 18.03.2020r. uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz.U. z 18.03.2020r., poz. 473) Bank z tym dniem oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego spełnia wszystkie współczynniki kapitałowe, które powinny wynosić odpowiednio:

1. współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 – 7,00%,
2. współczynnik kapitału Tier 1 – 8,50%,
3. łączny współczynnik kapitałowy – 10,50%.

2) Po wygaśnięciu umowy zrzeszenia z dniem 23 listopada 2018r., z uwagi na fakt, że Bank do tej daty nie przystąpił do systemu ochrony utworzonego przez SGB, spełniając wymogi posiadania kapitału założycielskiego w wysokości równowartości co najmniej 5 mln EUR funkcjonuje samodzielnie, we współpracy z SGB-Bankiem S.A. na mocy porozumienia o współpracy zapewniającego operacyjne funkcjonowanie banku oraz kompleksowo regulującego zasady dalszej

współpracy w zakresach regulowanych do tej pory umową zrzeszenia oraz umowami szczegółowymi regulującymi konkretne obszary współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A.

Niezależnie od spełniania wymogów samodzielnego funkcjonowania celem banku jest przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

Porozumienie o współpracy z SGB-Bankiem S.A. zostało zawarte na okres 24 miesięcy z zastrzeżeniem, że wygaśnie ono przed upływem ww. terminu w przypadku przystąpienia przez Bank do innego zrzeszenia oraz systemu ochrony. O powyższym Bank, jako emitent obligacji, poinformował poprzez raport bieżący opublikowany na Catalyst.

Obecnie trwają rozmowy z SGB-Bankiem S.A. na temat zmiany czasokresu obowiązywania umowy na bezterminowy do momentu przystąpienia do systemu ochrony i banku zrzeszającego.

Brak przystąpienia Banku do systemu ochrony utworzonego przez SGB wynikał z faktu, że Bank nie spełniał jednego z kilkunastu kryteriów niezbędnych do przystąpienia do systemu ochrony utworzonego przez SGB, tj. kryterium określonego jako „należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych według wartości brutto na poziomie nie wyższym niż 10%”. Wskaźnik ten na 31.12.2018r. wynosił 51,73% (brutto) oraz 49,01% (netto), natomiast na dzień 31.12.2019r. wynosił odpowiednio 40,29% i 36,88%.

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

1) Bank opracował i przedłożył Komisji Nadzoru Finansowego Plan Ochrony Kapitału obejmujący działania osiągnięcia współczynników kapitałowych uwzględniających wymóg połączonych bufora. Plan ten został zaakceptowany, o czym Bank został poinformowany pismem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Założenia Planu ochrony kapitału korelują z projekcją Planu finansowego w zakresie funduszy własnych.

2) Bank opracował „Plan finansowy na rok 2020 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” który jest uszczegółowieniem projekcji finansowej na ten rok zawartej w dokumencie pod nazwą „Plan finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiącym załącznik do Planu Naprawy przekazanego do Komisji Nadzoru Finansowego. Plan naprawy opracowany został zgodnie z wymogami Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. (Dz. U. z 2016, poz. 996 z późniejszymi zmianami). Plan Naprawy został zatwierdzony decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29.01.2019r. (znak DBS-W5.720.3.2018.PH).

Głównymi założeniami determinującymi wykonanie Planu finansowego jest zapewnienie bezpieczeństwa działalności.

3) Bank w 2019r. dokonał wzmocnienia funduszy własnych.

Zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku Zebranie Przedstawicieli Uchwałą nr 62/2019 z 26.06.2019r. dokonano podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. w kwocie 3 283 932,10 zł w następujący sposób:

- 6 100 zł na zwiększenie funduszu zasobowego,
- 3 277 832,10 zł na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

4) Bank podjął działania mające na celu wprowadzenie indywidualnego modelu klasyfikacji ekspozycji kredytowych i kalkulacji rezerw na ryzyko związane z działalnością banków w oparciu o Międzynarodowy Standard Rachunkowości MSSF 9.

Działania te są wynikiem zidentyfikowanego przez Bank ryzyka wystąpienia zjawiska „starzenia się zabezpieczeń”. Bank podjął działania w celu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na stosowanie indywidualnego modelu wyceny ryzyka kredytowego. Prowadzone są intensywne prace w zakresie przygotowania do pełnego wdrożenia wymienionego modelu, zarówno w wymiarze proceduralnym, jak i produkcyjnym. Jeśli Bank otrzyma zgodę Komisji Nadzoru Finansowego w 2020 r. to model ten zostanie wprowadzony ze skutkiem od 1 stycznia 2020 r.

Bank prowadzi działania pozwalające na:

- 1) generowanie dochodów pochodzących ze zdywersyfikowanych źródeł (przychody odsetkowe, prowizyjne),
- 2) aktywne, bezpieczne zarządzanie portfelem kredytowym (w tym monitoring klientów posiadających zobowiązania kredytowe),
- 3) nacisk na restrukturyzację i windykację celem zmniejszenia należności zagrożonych,
- 4) zapobieżenie utracie wartości portfela w sytuacji normalnej w wysokości nie większej niż 10% rocznie (powyżej średniej w bankowości) zarówno dotychczasowego jak i nowo udzielanego,
- 5) dążenie do osiągnięcia współczynników kapitałowych na poziomie uwzględniającym zalecenia nadzorcze i bufory kapitałowe,
- 6) utrzymaniu nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo banku, miary te w całym 2019 roku były znacznie powyżej poziomów wymaganych przepisami nadzorczymi,
- 7) ograniczanie kosztów działania banku, zgodnie z przyjętym Programem Redukcji Kosztów, Projekcja Planu finansowego na rok 2020, tak, jak i w 2019 roku obejmuje podział na każdy miesiąc i w okresach miesięcznych podlega monitorowaniu i raportowaniu, co pozwala na szybkie reagowanie w sytuacji wystąpienia ewentualnych odchyień.

W związku z zatwierdzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29 stycznia 2019r. /znak DBS-W5.720.3.2018.PH/ w sprawie zatwierdzenia „Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wdrożenia następujących działań opisanych w Planie:

1. śródroczny przegląd sprawozdania finansowego w celu możliwości zaliczenia wyniku finansowego do funduszy własnych,
2. intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
3. obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
4. działania mające na celu ograniczenie ryzyka i dźwigni finansowej:
  - a) zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka,
  - b) sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone).

Bank realizował i realizuje działania ujęte zarówno w Planie ochrony kapitału, jak i opcje naprawy ujęte w Planie Naprawy mające na celu osiągnięcie wskaźników na planowanym poziomie, w tym

współczynników kapitałowych zgodnych z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. Należy wskazać na osiągnięcie wg stanu na 31.12.2019r. łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie zgodnym z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora obowiązującego od 01.01.2019r.

Bank przeprowadził przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2019 roku.

5. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z innym bankiem.

6. Zasady (polityka) rachunkowości, przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2019r. są zgodne z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz. 395 z późniejszymi zmianami, dalej ustawa o rachunkowości) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z 1 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz.329).

Poniżej przedstawiono zasady rachunkowości dotyczące:

1. Zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi na „fundusz z aktualizacji wyceny”

2. Zasady ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań.

Wartość aktywów i zobowiązań finansowych ustala się i wykazuje w księgach rachunkowych rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową Banku.

Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się w dniu ich nabycia lub powstania do następujących kategorii:

- 1) aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności Banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Bank ujmuje je w wysokości kosztu (ceny nabycia) – według wartości godziwej, uiszczonej lub otrzymanej zapłaty. Koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do składnika aktywów finansowych, zwiększają cenę nabycia aktywów finansowych.

3. Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszące się do prognozowanych transakcji. – Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

4. Zasady spisywania należności do ewidencji pozabilansowej

Bank spisuje należności w ciężar utworzonych rezerw celowych na podstawie decyzji Zarządu (należności są w sytuacji straconej od ponad 1 roku oraz posiadają rezerwy celowe i odpisy aktualizujące w pełnej kwocie należności).

5. Zasady wyliczania „Aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego od utworzonych rezerw celowych na należności klientów”.

Kalkulację aktywa z tytułu podatku odroczonego od rezerw na należności od klientów sporządza się przy poniższych założeniach:

- uwzględnia się wszystkie rezerwy kredytowe na koniec każdego miesiąca;
- rezerwy pomniejsza się o rezerwy wskazane przez Bank, dotychczas rozpoznane jako KUP (koszty uzyskania przychodu);
- wartość ustaloną zgodnie z powyższymi punktami pomniejsza się przez zastosowanie współczynnika korygującego odzwierciedlającego wartość potencjalnych wyłudzeń.

Bank stosuje zapisy Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zgodnie z którym zmniejszeniu ulegają limity pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw ekspozycji kredytowych, w związku z wydłużaniem się opóźnienia w spłacie. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

7. Wprowadzone w roku obrotowym zmiany zasad rachunkowości, w tym metod wyceny wraz z uzasadnieniem, jeśli wywierają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe oraz zestawienie spowodowanej tymi zmianami różnicy w wyniku finansowym.

W roku 2019 nie nastąpiła zmiana zasad (polityki) rachunkowości.

8. Dokonane w stosunku do poprzedniego roku zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego wraz z uzasadnieniem ich wprowadzenia oraz skutkami w zakresie przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej Banku. *Nie wystąpiły.*

9. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, nie uwzględnionych w innych częściach sprawozdania finansowego.

Za ważne zdarzenie mogące mieć wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Banku należy uznać sytuację w gospodarce polskiej i światowej spowodowaną pandemią koronawirusa SARS-Cov-2, w szczególności z uwagi na brak określenia daty jej zakończenia. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego Bank nie odnotował zauważalnego wpływu tego zjawiska na wynik finansowy. Sytuacja płynnościowa jest ściśle monitorowana, a wskaźniki płynności pozostają na bezpiecznych poziomach. Potencjalny wpływ pandemii będzie na bieżąco monitorowany oraz podejmowane będą wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić negatywne skutki jej oddziaływania. Wprowadzono szereg rozwiązań mających na celu zachowanie ciągłości działania, jak również ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z usług placówek Banku.

Negatywny wpływ na wynik odsetkowy Banku będzie miało dwukrotne obniżenie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, które miało miejsce 17 marca i 8 kwietnia 2020 r. Wpływ ten będzie się materializował stopniowo w kolejnych kwartałach w zależności od sytuacji makroekonomicznej, aktywności biznesowej oraz kształtowania się poziomu należności i zobowiązań wobec klientów Banku.

Ze względu na niekorzystny wpływ pandemii na aktywność gospodarczą w Polsce, Bank spodziewa się obniżenia aktywności klientów instytucjonalnych i indywidualnych oraz niższej sprzedaży produktów bankowych. Sytuacja finansowa części klientów może ulec znaczącemu pogorszeniu.

W celu realizacji Komunikatu Związku Banków Polskich dotyczącego wsparcia przez banki różnych grup klientów dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa SARS-Cov-2, wychodząc naprzeciw potrzebom klientów, Bank umożliwił kredytobiorcom zawieszenie spłaty rat kapitału i/lub odsetek kredytów w formie tzw. wakacji kredytowych. Złożone wnioski dotyczące odroczenia spłaty rat kapitałowo-odsetkowych na datę sporządzenia sprawozdania finansowego stanowią wartość 3,7 mln. zł i nie mają wpływu na płynność i współczynniki kapitałowe Banku.

Precyzyjne oszacowanie wpływu epidemii na sytuację finansową Banku nie jest obecnie możliwe.

10. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat poprzednich ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy. Nie dotyczy.

11. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy:

Lp.	Treść		Firma audytorska lub Biegły rewident	Kwota
1	2		3	4
1	Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	badanie za rok 2019	PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.	70 073,00
2	Inna usługi poświadczające (przeгляд sprawozdania finansowego)	przeгляд na 30.06.2019r.	PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.	44 936,00

Sporządził: Jolanta Celmer – Główny Księgowy

ZARZĄD BANKU

1. Andrzej Kopeć – Prezes Zarządu
2. Grzegorz Olecki – Członek Zarządu
3. Mariusz Kołakowski – Członek Zarządu

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, 27.05.2020.

CZĘŚĆ II

II. DODATKOWE INFORMACJE i OBJAŚNIENIA, UJAWNIECIE INFORMACJI o AKTYWACH i PASYWACH, ZOBOWIĄZANIACH POZABILANSOWYCH, ELEMENTACH RACHUNKU ZYSKÓW i STRAT, ZESTAWIENIA ZMIAN w KAPITALE WŁASNYM ORAZ RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH, a także INFORMACJE o ZARZĄDZANIU RYZYKIEM ZWIĄZANYM z PROWADZONĄ PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCIĄ, INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH KLIENTÓW w ZAKRESIE NIEZBĘDNYM do LEPSZEGO ZROZUMIENIA SYTUACJI FINANSOWEJ I MAJĄTKOWEJ, a także WYNIKU FINANSOWEGO BANKU, w szczególności:

1. Informacje o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 – ustawy Prawo Bankowe.

Bank spełniając wymogi, o których mowa w art. 128 – Prawo bankowe utrzymuje sumę funduszy własnych na poziomie oszacowanej kwoty, niezbędnej do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniającej przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny). Wg stanu na 31.12.2019 r. nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym wynosi 19 793 696 zł.

Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 61 004 871 zł, tj.: 14 325 436 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu 31.12.2019 rok (1 EUR = 4,2585 PLN).

Rachunek funduszy własnych został przeprowadzony zgodnie z art.127 Ustawy Prawo Bankowe oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. (CRR) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013r. (CRD IV).

Na fundusze własne Banku według stanu na 31.12.2019 roku składały się:

Rodzaj funduszy	Kwota w zł
Fundusze własne	61 004 871
Kapitał Tier I: w tym	42 108 289
- Kapitał podstawowy Tier I	41 968 944
- Kapitał dodatkowy Tier I	139 345
Kapitał Tier II	18 896 582

Suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (kapitał regulacyjny) wynosiła **35 305 293 zł**, natomiast oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku (kapitał wewnętrzny) wynosiła **41 211 175 zł**.

Wykazany na 31.12.2019 roku regulacyjny wymóg kapitałowy w odniesieniu do funduszy własnych wygenerował **łącznie współczynnik kapitałowy/współczynnik wypłacalności na poziomie 13,82%**.

Bank posiada odpowiednie regulacje wewnętrzne służące do wyznaczania wymogów kapitałowych:

- Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie - dla wyznaczania kapitału regulacyjnego,
- Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie – dla szacowania kapitału wewnętrznego.

Powyższe procedury podlegają regularnemu (co najmniej rocznemu) przeglądowi i aktualizacji. Ostatni przegląd procedur miał miejsce w marcu 2019 roku.

Bank wyznacza kapitał regulacyjny dla:

- ryzyka kredytowego – w oparciu o metodę standardową,
- ryzyka walutowego – w oparciu o metodę podstawową,
- ryzyka operacyjnego – w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Bank szacuje kapitał wewnętrzny na następujące rodzaje ryzyka bankowego, które zgodnie z obowiązującą w Banku wewnętrzną definicją zostały uznane za istotne:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko kapitałowe
- ryzyko bancassurance,
- ryzyko strategiczne.

Agregacja wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka (tj. obliczanie łącznej kwoty kapitału wewnętrznego) odbywa się w oparciu o metodę minimalnego poziomu wymogu kapitałowego.

Na datę 31.12.2019 roku kapitał wewnętrzny Banku wynosił **41 211 175 zł** i składał się z następujących wymogów:

- na ryzyko kredytowe – **30 712 991 zł** /kapitał regulacyjny/ oraz z tytułu pogorszenia jakości portfela kredytowego – **2 050 417 zł**,
- na ryzyko walutowe – **0 zł**,
- na ryzyko operacyjne – **4 592 302 zł**,
- na ryzyko koncentracji – **0 zł**,
- na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym – **2 674 207 zł**,
- na ryzyko płynności – **0 zł**,
- na kapitałowe – **189 440 zł**,
- na ryzyko bancassurance – **0 zł**,
- na ryzyko strategiczne – **991 818 zł**.

Bank nie wyznacza dodatkowych pozycji bilansu do ustalenia wymogów kapitałowych.

Oszacowana kwota niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyk występujących w działalności przedstawia się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
1	2	3	4
Ryzyko kredytowe	32 763 407,74	30 712 990,96	2 050 416,78
Ryzyko operacyjne	4 592 302,63	4 592 302,63	0,00
Łączny wymóg na powyższe ryzyka	37 355 710,37	35 305 293,59	2 050 416,78
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0,00	x	0,00
koncentracji dużych zaangażowań	0,00	x	0,00
koncentracji w sektor gospodarki	0,00	x	0,00
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0,00	x	0,00
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0,00	x	0,00
koncentracji geograficznej	0,00	x	0,00
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, z tego:	2 674 206,58	x	2 674 206,58
Ryzyko płynności (wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)	0,00	x	0,00
Ryzyko kapitałowe, z tego:	189 440,32	x	189 440,32
niedotrzymania minimalnych progów kapitałowych	189 440,32	x	189 440,32
Pozostałe ryzyka, z tego:	991 818,00	x	991 818,00
strategiczne	991 818,00	x	991 818,00
Kapitał wewnętrzny	41 211 175,27	35 305 293,59	5 905 881,68

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego na 2019 rok:

Dane z bilansu	2016	2017	2018	Średnia
1	2	3	4	5
Przychody z tytułu odsetek	42 880 422,70	33 666 818,96	28 808 275,08	35 118 505,58
Koszty z tytułu odsetek	18 585 413,11	10 507 965,96	9 593 655,69	12 895 678,25
Przychody z tytułu prowizji	8 402 991,34	5 248 193,74	3 797 535,65	5 816 240,24
Koszty z tytułu prowizji	595 638,55	375 997,26	328 142,71	433 259,51
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	97 677,94	0,00	0,00	32 559,31
Wynik operacji finansowych	0,00	0,00	0,00	0,00
Wynik z pozycji wymiany	155 224,42	36 664,36	43 052,01	78 313,60
Pozostałe przychody operacyjne*	1 007 028,54	3 165 264,41	4 523 716,80	2 898 669,92
Wynik Brutto wg NUK	33 362 293,28	31 232 978,25	27 250 781,14	30 615 350,89
Współczynnik	15%			
Kapitał adekwatny	4 592 302,63			

* z uwzględnieniem wyłączeń, kalkulacja oparta o dane nieprzekształcone

2. Dane o walutowej strukturze aktywów i pasywów
Bank dokonuje operacji w walutach obcych EUR i USD.

KASA w WALUTACH OBCYCH USD:

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2019r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	15 307,00	3,7977	58 131,39
RAZEM	15 307,00	x	58 131,39

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2018r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	27 195,00	3,7597	102 245,04
RAZEM	27 195,00	x	102 245,04

KASA w WALUTACH OBCYCH EURO:

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2019r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	33 060,00	4,2585	140 786,01
RAZEM	33 060,00	x	140 786,01

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2018r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	102 120,00	4,3000	439 116,00
RAZEM	102 120,00	x	439 116,00

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH USD:

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2019r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2019r.	Utworzona rezerwa na 31.12.2019r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	179 491,73	0,00	3,7977	681 655,74	0,00	681 655,74
Należności terminowe (w tym lokaty płynnościowe)	157 000,00	0,00	3,7977	596 238,90	0,00	596 238,90
Odsetki niezapadłe	179,74	0,00	3,7977	682,60	0,00	682,60
Ogółem należności:	336 671,47	0,00	x	1 278 577,24	0,00	1 278 577,24

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2018r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2018r.	Utworzona rezerwa na 31.12.2018r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	22 685,12	0,00	3,7597	85 289,25	0,00	85 289,25
Ogółem należności:	22 685,12	0,00	x	85 289,25	0,00	85 289,25

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH EURO:

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2019r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2019r.	Utworzona rezerwa na 31.12.2019r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	1 553 782,23	0,00	4,2585	6 616 781,63	0,00	6 616 781,63
Ogółem należności:	1 553 782,23	0,00	x	6 616 781,63	0,00	6 616 781,63

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2018r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2018r.	Utworzona rezerwa na 31.12.2018r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	1 316 980,74	0,00	4,3000	5 663 017,18	0,00	5 663 017,18
Ogółem należności:	1 316 980,74	0,00	x	5 663 017,18	0,00	5 663 017,18

Bank nie posiada zobowiązań wobec sektora finansowego.

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH USD

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2019r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	234 060,19	x	888 890,40
1. bieżące	45 076,52	3,7977	171 187,10
2. terminowe	188 261,24	3,7977	714 959,72
3. odsetki naliczone niezapadłe	722,43	3,7977	2 743,58
II. Pozostałe	112 945,01	x	428 931,26
1. bieżące	112 945,01	3,7977	428 931,26
Ogółem (poz. I + poz. II)	347 005,20	x	1 317 821,66

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2018r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	148 826,09	x	559 541,46
1. bieżące	16 660,32	3,7597	62 637,81
2. terminowe	131 867,63	3,7597	495 782,73
3. odsetki naliczone niezapadłe	298,14	3,7597	1 120,92
II. Pozostałe	53 536,18	x	201 279,98
1. bieżące	53 536,18	3,7597	201 279,98
Ogółem (poz. I + poz. II)	202 362,27	x	760 821,44

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH EURO:

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2019r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2019r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	792 147,33	x	3 373 359,41
1. bieżące	455 570,21	4,2585	1 940 045,74
2. terminowe	335 815,98	4,2585	1 430 072,35
3. odsetki naliczone niezapadłe	761,14	4,2585	3 241,32
II. Pozostałe	792 934,93	x	3 376 713,40
1. bieżące	792 934,93	4,2585	3 376 713,40
Ogółem (poz. I + poz. II)	1 585 082,26	x	6 750 072,81

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2018r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2018r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	854 494,58	x	3 674 326,69
1. bieżące	428 844,49	4,3000	1 844 031,31
2. terminowe	424 323,28	4,3000	1 824 590,10
3. odsetki naliczone niezapadłe	1 326,81	4,3000	5 705,28
II. Pozostałe	561 809,23	x	2 415 779,69
1. bieżące	561 809,23	4,3000	2 415 779,69
Ogółem (poz. I + poz. II)	1 416 303,81	x	6 090 106,38

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branże i geograficzne segmenty rynku.

Za zgromadzone w Banku depozyty Bank przyjmuje:

- bazę depozytową środki bieżące i terminowe podmiotów niefinansowych,
- środki pochodzące od jednostek samorządu terytorialnego,
- środki ulokowane w Banku przez podmioty finansowe (nie bankowe).

Depozyty ogółem stanowią główne źródło finansowania działalności Banku, na dzień 31.12.2019 roku stanowiły one średnio **86,41%** pasywów ogółem.

Na datę 31.12.2019 roku ich struktura przedstawiała się następująco:

- depozyty osób fizycznych stanowiły **81,86%** depozytów ogółem oraz **71,12%** pasywów,
- depozyty rolników stanowiły **6,94%** depozytów ogółem oraz **6,03%** pasywów,
- depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych stanowiły **9,10%** depozytów ogółem oraz **7,91%** pasywów,
- depozyty jednostek samorządu terytorialnego stanowiły **2,10%** depozytów ogółem oraz **1,83%** pasywów,
- depozyty podmiotów finansowych (nie bankowych) stanowiły **0,00%** depozytów ogółem oraz **0,00%** pasywów.

Ryzyko koncentracji depozytów jest analizowane pod kątem koncentracji dla:

- jednego podmiotu tzw. duzi deponenci,
- podmiotów wewnętrznych.

Za dużego deponenta Bank przyjmuje podmiot, który zgromadził w Banku środki przekraczające:

- dla osób fizycznych 0,50% bazy depozytowej,
- dla pozostałych podmiotów sektora niefinansowego 1,00% bazy depozytowej.

Depozytami osób wewnętrznych są środki zgromadzone przez pracowników oraz członków organu Banku, Bank przyjął wewnętrzny limit na poziomie 3% bazy depozytowej.

Na datę 31.12.2019 roku powyższe koncentracje stanowiły odpowiednio:

- dla dużych deponentów: **0,00%** depozytów ogółem,
- dla depozytów osób wewnętrznych: **1,14%** depozytów ogółem.

Pozyskane środki depozytowe pochodziły – podział na sektory (nominalnie):

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania			
		Wartość na 31.12.2019r.	%	Wartość na 31.12.2018r.	%
1	2	3	4	5	6
SEKTOR FINANSOWY		0,00	0,00%	0,00	0,00%
1	Institucje finansowe	0,00	0,00%		0,00%
SEKTOR NIEFINANSOWY		561 680 408,55	97,90%	535 586 493,67	98,42%
1	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne i spółdzielnie	15 691 742,04	2,74%	11 532 093,35	2,12%
3	Rolnicy indywidualni	39 810 815,71	6,94%	33 387 323,13	6,14%
4	Przedsiębiorstwa indywidualni	32 351 999,08	5,64%	23 020 759,11	4,23%
5	Osoby prywatne	469 645 835,43	81,86%	461 472 667,26	84,80%
6	Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	4 180 016,29	0,73%	6 173 650,82	1,13%
SEKTOR BUDŻETOWY		12 057 429,95	2,10%	8 595 991,25	1,58%
1	Institucje rządowe i samorządowe	12 057 429,95	2,10%	8 595 991,25	1,58%
RAZEM		573 737 838,50	100,00%	544 182 484,92	100,00%

Pozyskane środki depozytowe pochodziły – podział geograficzny:

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania			
		Wartość na 31.12.2019r.	%	Wartość na 31.12.2018r.	%
1	2	3	4	5	6
1	woj. Dolnośląskie	289 059,64	0,05%	1 181 445,06	0,22%
2	woj. Kujawsko-pomorskie	1 578 994,75	0,28%	1 124 990,74	0,21%
3	woj. Lubelskie	440 596,91	0,08%	253 254,48	0,05%
4	woj. Lubuskie	25 680,36	0,00%	25 363,14	0,00%
5	woj. Łódzkie	962 851,82	0,17%	1 333 402,26	0,25%
6	woj. Małopolskie	739 812,83	0,13%	1 470 165,17	0,27%
7	woj. Mazowieckie	562 370 578,56	98,02%	529 258 944,39	97,26%
8	woj. Opolskie	147 260,48	0,03%	145 395,11	0,03%
9	woj. Podkarpackie	0,00	0,00%	299 214,33	0,05%
10	woj. Podlaskie	302 345,46	0,05%	492 689,18	0,09%
11	woj. Pomorskie	972 473,42	0,17%	804 945,25	0,15%
12	woj. Śląskie	1 021 890,97	0,18%	1 863 472,09	0,34%
13	woj. Świętokrzyskie	64 448,09	0,01%	148 431,43	0,03%
14	woj. Warmińsko-mazurskie	4 084 524,70	0,71%	4 666 385,98	0,86%
15	woj. Wielkopolskie	169 187,89	0,03%	547 921,41	0,10%
16	woj. Zachodniopomorskie	568 132,61	0,10%	566 464,90	0,10%
RAZEM		573 737 838,50	100,00%	544 182 484,92	100,00%

4. W celu ograniczenia poziomu ryzyka kredytowego Bank wyznaczył limity koncentracji zaangażowań wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. oraz ustawy Prawo Bankowe (m.in. zaangażowania w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, suma kredytów i innych zobowiązań udzielonych na podstawie art. 79 Prawa bankowego, branży, limit zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia) oraz pozostałe wewnętrzne limity Banku (m.in. zaangażowań indywidualnie istotnych, dużych i wysokich).

Wg stanu na 31.12.2019 r. wystąpiły przekroczenia limitów koncentracji (limit określony w stosunku do kapitału uznanego), jak poniżej:

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, który wynosi 25% kapitału uznanego, określony Rozporządzeniem CRR na dzień 31.12.2019 r. został przekroczony dla 2 grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, kwota przekroczenia 9 331,32 tys. zł, wykorzystanie limitu 133,24%.

Ponadto Bank wyznaczył wewnętrzny limit koncentracji zaangażowań rozumiany jako suma wierzytelności banku, udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Limit zaangażowania, wobec jednego kredytobiorcy lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie wynosi 22% kapitału uznanego. Przekroczenie tego limitu dotyczy 3 grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, kwota przekroczenia 13 604,14 tys. zł, wykorzystanie limitu 136,71%.

Pozostałe limity koncentracji nie zostały przekroczone.

Limit koncentracji zaangażowań wynikających z art. 79a ust. 4 Prawa Bankowego udzielonych członkom Rady Nadzorczej, członkom Zarządu lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku (limit ustalany na podstawie kapitału podstawowego Tier 1 – 25%), wg stanu na 31.12.2019 r. nie został przekroczony, wykorzystanie limitu wyniosło 51,35%.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału uznanego Banku - limit 350%, wykorzystanie limitu 40,25%.

Ekspozycje Banku przekraczające równowartość 3 mln euro lub stanowiące więcej niż 5% kapitału uznanego Banku - limit 300% kapitału uznanego, wykorzystanie limitu 76,62%,

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku do których wierzytelności przekraczają 20% kapitału uznanego Banku - limit 200% kapitału uznanego, wykorzystanie limitu w 45,12%.

Działalność kredytowa Banku wg branż w dużym zakresie koncentruje się na branżach: rolnictwo, budownictwo, handel i motoryzacja.

Wg Statutu, Bank posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. Bank swoją działalność koncentruje głównie na terenie województwa mazowieckiego, w powiatach, w których Bank posiada swoje oddziały oraz powiatach sąsiadujących z oddziałami Banku.

Działalność kredytowa Banku poza w/w województwem skupia się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz kujawsko-pomorskiego.

Limit portfelowy (kapitał + zobowiązania pozabilansowe nominalnie na 31.12.2019 r. wynosił 471 683 009,30 zł).

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

Sektor gospodarki	Wartość ekspozycji bez wyłączeń	Wartość ekspozycji	Limit (%)	Limit (kwotowo)	Przekroczenie limitu
1	2	4	5	6	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	46 443 552,37	46 443 552,37	20%	94 336 601,86	0,00
Budownictwo	50 723 579,96	50 723 579,96	20%	94 336 601,86	0,00
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4 003 239,72	4 003 239,72	20%	94 336 601,86	0,00
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	731 749,82	731 749,82	20%	94 336 601,86	0,00
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14 473 016,93	14 473 016,93	20%	94 336 601,86	0,00
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	39 519 556,45	39 519 556,45	20%	94 336 601,86	0,00
Edukacja	678 547,20	678 547,20	20%	94 336 601,86	0,00
Górnictwo i wydobywanie	2 963 640,00	2 963 640,00	20%	94 336 601,86	0,00
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	51 423 251,71	51 423 251,71	20%	94 336 601,86	0,00
Inne	6 102 011,42	6 102 011,42	20%	94 336 601,86	0,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20 009 605,45	20 009 605,45	20%	94 336 601,86	0,00
Przetwórstwo przemysłowe	14 650 208,86	14 650 208,86	20%	94 336 601,86	0,00
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	140 590 308,55	140 590 308,55	45%	212 257 354,19	0,00
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	6 254 249,40	6 254 249,40	20%	94 336 601,86	0,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4 232 107,35	4 232 107,35	20%	94 336 601,86	0,00
Suma	402 798 625,19	402 798 625,19	X		0,00

5. Informacje o strukturze należności Banku w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy o rachunkowości, w szczególności kredytów i pożyczek, lokat w innych Bankach i w innych podmiotach finansowych w tym informacje o:

1) Struktura należności Banku, w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek (w sektorze niefinansowym, w ujęciu nominalnym):

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

Lp.	Treść	Wartość brutto na 31.12.2019r.	Struktura %	Wartość brutto na 31.12.2018r.	Struktura %
1	2	4	5	3	5
1.	Ekspozycje wobec Skarbu Państwa:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2.	Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych:	11 315 607,94	2,92%	17 370 167,60	4,41%
	- ekspozycje normalne	6 629 877,49	1,71%	7 469 777,98	1,90%
	- ekspozycje wątpliwe	390 904,18	0,10%	398 339,48	0,10%
	- ekspozycje stracone	4 294 826,27	1,11%	9 502 050,14	2,41%
3.	Ekspozycje pozostałe wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzenie gospodarstwa rolnego:	54 438 054,61	14,05%	49 602 781,76	12,59%
	- ekspozycje normalne	35 988 401,57	9,29%	28 560 790,67	7,25%
	- ekspozycje pod obserwacją	5 248 853,62	1,35%	6 615 151,75	1,68%
	- ekspozycje poniżej standardu	1 371 447,50	0,35%	4 267 941,57	1,08%
	- ekspozycje wątpliwe	1 839 522,61	0,47%	2 849 589,98	0,72%
	- ekspozycje stracone	9 989 829,31	2,58%	7 309 307,79	1,85%
4.	Pozostałe ekspozycje kredytowe:	321 716 035,26	83,03%	327 077 980,34	83,00%
	- ekspozycje normalne	117 020 837,67	30,20%	91 750 572,95	23,28%
	- ekspozycje pod obserwacją	63 753 716,10	16,45%	57 687 117,23	14,64%
	- ekspozycje poniżej standardu	19 278 815,16	4,98%	29 829 878,86	7,57%
	- ekspozycje wątpliwe	20 273 031,76	5,23%	40 174 887,10	10,20%
	- ekspozycje stracone	101 389 634,57	26,17%	107 635 524,20	27,32%
RAZEM:		387 469 697,81	100,00%	394 050 929,70	100,00%

Należności od sektora finansowego:

Lp.	Wartość	Należności od sektora finansowego (należności w innych bankach)	
		Wartość na 31.12.2019r.	Wartość na 31.12.2018r.
1	2	3	4
1	Kredyty	0,00	0,00
2	Pożyczki	0,00	0,00
3	Terminowe	19 402 520,05	84 148 308,20
4	Bieżące	9 354 776,35	7 959 516,85
	RAZEM:	28 757 296,40	92 107 825,05

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO

Kategoria należności	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	zł	%	zł	%
1	4	5	2	3
Należności od sektora niefinansowego nominalnie	387 469 697,81	100,00%	394 050 929,70	100,00%
1. Należności normalne	159 639 116,73	41,20%	127 781 141,60	32,43%
2. Należności pod obserwacją	69 002 569,72	17,81%	64 302 268,98	16,32%
3. Należności zagrożone:	158 828 011,36	40,99%	201 967 519,12	51,25%
- poniżej standardu	20 650 262,66	5,33%	34 097 820,43	8,65%
- wątpliwe	22 503 458,55	5,81%	43 422 816,56	11,02%
- stracone	115 674 290,15	29,85%	124 446 882,13	31,58%
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności	74 605 952,31	100,00%	83 094 766,26	100,00%
1. w sytuacji normalnej	97 685,24	0,13%	110 247,24	0,13%
2. w sytuacji pod obserwacją	441 688,33	0,59%	536 466,47	0,65%
3. w sytuacji zagrożonej:	74 066 578,74	99,28%	82 448 052,55	99,22%
- poniżej standardu	758 843,80	1,02%	1 863 395,19	2,24%
- wątpliwej	1 142 498,18	1,53%	4 476 664,11	5,39%
- straconej	72 165 236,76	96,73%	76 107 993,25	91,59%
Prowizje	2 027 551,53	100,00%	1 904 952,64	100,00%
w sytuacji normalnej	1 363 265,92	67,24%	1 062 262,39	55,76%
w sytuacji pod obserwacją	311 211,08	15,35%	381 561,82	20,03%
w sytuacji poniżej standardu	110 014,23	5,43%	181 422,41	9,52%
w sytuacji wątpliwej	128 391,32	6,33%	143 983,26	7,56%
w sytuacji straconej	114 668,98	5,66%	135 722,76	7,12%
Należności od sektora niefinansowego netto (bez odsetek)	310 836 193,97	x	309 051 210,80	x
Odsetki	31 832 479,04	x	23 418 068,89	x
Razem, należności netto	342 668 673,01		332 469 279,69	

W roku 2019 zostały przeniesione do ewidencji pozabilansowej ekspozycje o wartości kapitału 2 762,7 tys. zł. Ekspozycje były objęte pełną wysokością rezerw.

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO wg terminów zapadalności (nominalnie)

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	zł	%	zł	%
1	4	5	2	3
Należności od sektora niefinansowego nominalnie	387 469 697,81	100,00%	394 050 929,70	100,00%
Bieżące	16 479 102,20	4,25%	18 489 388,48	4,69%
Terminowe	370 990 595,61	95,75%	375 561 541,22	95,31%
- do 1 miesiąca	107 991 478,70	27,87%	107 829 330,70	27,36%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	10 471 044,10	2,70%	12 336 070,58	3,13%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	37 671 994,15	9,72%	39 759 957,31	10,09%
- powyżej 1 roku do 5 lat	101 222 776,41	26,12%	105 374 830,42	26,74%
- powyżej 5 lat do 10 lat	67 662 999,25	17,46%	72 773 453,71	18,47%
- powyżej 10 lat do 20 lat	41 207 817,83	10,64%	34 794 064,29	8,83%
- powyżej 20 lat	4 762 485,17	1,23%	2 693 834,21	0,68%

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO

Kategoria należności	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	zł	%	zł	%
1	4	5	2	3
Należności od sektora budżetowego nominalnie	57 881 728,81	100,00%	33 725 641,93	100,00%
Należności normalne	52 484 103,79	90,67%	26 059 756,40	77,27%
Należności zagrożone:	5 397 625,02	9,33%	7 665 885,53	22,73%
- wątpliwe	5 397 625,02	9,33%	7 665 885,53	22,73%
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności	0,00	0,00%	0,00	0,00%
W sytuacji zagrożonej:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
- wątpliwej	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Prowizje	20 793,64	100,00%	22 471,77	100,00%
W sytuacji normalnej	561,22	2,70%	2 239,35	9,97%
W sytuacji wątpliwej	20 232,42	97,30%	20 232,42	90,03%
Należności od sektora budżetowego netto (bez odsetek)	57 860 935,17	x	33 703 170,16	x
odsetki	71 802,18	x	55 653,83	x
Razem, należności netto	57 932 737,35		33 758 823,99	

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO według terminów zapadalności (nominalnie)

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	zł	%	zł	%
1	4	5	2	3
Należności nominalnie	57 881 728,81	100,00%	33 725 641,93	100,00%
Bieżące	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Terminowe	57 881 728,81	100,00%	33 725 641,93	100,00%
- do 1 miesiąca	485 139,02	0,84%	1 876 402,51	5,56%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 047 849,65	1,81%	528 312,00	1,57%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 901 316,37	8,47%	2 933 154,00	8,70%
- powyżej 1 roku do 5 lat	25 427 870,40	43,93%	13 823 037,42	40,99%
- powyżej 5 lat do 10 lat	22 011 709,37	38,03%	11 681 786,00	34,64%
- powyżej 10 lat do 20 lat	4 007 844,00	6,92%	2 882 950,00	8,55%
- powyżej 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%

2) Kredyty i pożyczki, od których Bank nie nalicza odsetek. Wierzytelności są w sytuacji straconej i są przeznaczone do sprzedaży.

Lp.	Treść	Wartość na 31.12.2019r.	Wartość na 31.12.2018r.
1	2	4	3
1	Kredyty	17 036 179,91	24 993 615,10
2	Pożyczki	0,00	
RAZEM:		17 036 179,91	24 993 615,10

3) Aktywa finansowe z podziałem na:

Lp.	Treść	Wartość na 31.12.2019r.	Wartość na 31.12.2018r.
1	2	3	4
a.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0,00	0,00
b.	kredyty i pożyczki oraz inne należności banku	409 956 186,69	374 187 620,53
c.	aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	197 076 636,28	199 133 916,77
d.	aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	6 826 735,00	6 729 138,41
Razem		613 859 557,97	580 050 675,71

4) Informacje o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenionych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości:

Bank nie posiada aktywów finansowych wycenionych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią obligacje skarbowe oraz akcje BPS S.A. i SGB Bank S.A. Obligacje skarbowe zostały wycenione w wartości godziwej. W przypadku posiadanych przez Bank akcji i udziałów, które zaliczone zostały do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, z uwagi na brak notowań i brak istnienia aktywnego rynku nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny ich wartości godziwej. Dlatego też akcje i udziały zostały wycenione w cenie nabycia.

5) Struktura zobowiązań Banku

Przedziały czasowe	Wyszczególnienie			
	Depozyty banków i innych podmiotów finansowych	Własna emisja papierów wartościowych	Weksle własne	Inne pożyczone środki
1	2	3	4	5
- powyżej 1 roku do 5 lat	0,00	18 026 540,00	0,00	0,00
- powyżej 5 lat do 10 lat	0,00	5 243 959,80	0,00	0,00
- powyżej 10 lat do 20 lat	0,00	11 263 558,50	0,00	0,00

DEPOZYTY BANKÓW I INNYCH PODMIOTÓW FINANSOWYCH

Na dzień 31.12.2019r. Bank nie posiadał depozytów banków i innych podmiotów finansowych.

DEPOZYTY SEKTORA NIEFINANSOWEGO I BUDŻETOWEGO według terminów wymagalności

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Depozyty bieżące	205 056 764,99	35,74%	159 430 168,90	29,30%
Depozyty terminowe	367 057 928,01	63,98%	382 501 323,93	70,29%
- do 1 miesiąca	93 556 258,01	25,49%	100 823 970,93	26,36%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	175 883 150,00	47,92%	172 805 071,00	45,18%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	95 571 761,00	26,04%	105 472 301,00	27,57%
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 046 759,00	0,29%	2 399 981,00	0,63%
- powyżej 5 lat do 10 lat	1 000 000,00	0,27%	1 000 000,00	0,26%
- powyżej 10 lat do 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Odsetki	1 623 145,50	0,28%	2 250 992,09	0,41%
Razem zobowiązania wobec sektora niefinansowego i budżetowego	573 737 838,50	100,00%	544 182 484,92	100,00%

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach Banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie: - nie dotyczy.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. – nie dotyczy

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych:

STAN DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ UDZIAŁÓW I AKCJI wg WARTOŚCI BILANSOWEJ (w zł)

Treść	Wartość w okresie sprawozdawczym	Wartość w poprzednim okresie sprawozdawczym
1	2	3
Instrument kapitałowe i udziały	3 827 035,00	3 727 035,00
Akcje SGB Bank SA	3 600 000,00	3 500 000,00
Akcje BPS	227 025,00	227 025,00
Udziały TUW TUZ	10,00	10,00
Dłużne papiery wartościowe	180 673 816,23	117 987 711,98
Bony pieniężne NBP	152 980 853,14	114 985 608,57
Obligacje Skarbu Państwa	27 692 963,09	3 002 103,41
Razem	184 500 851,23	121 714 746,98

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego:

Bank nie posiada umów, których skutkiem byłoby powstanie instrumentu finansowego.

10. Posiadane udziały i akcje w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone -
nie występują.

11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży:

- Bank nie posiada udziałów i akcji przeznaczonych do sprzedaży.

12. Ujawnienie informacji o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania składników aktywów finansowych: - nie wystąpiły.

13. W przypadku przekwalifikowania składników aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, informacje: - nie dotyczy.

14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają informacje: -
nie dotyczy.

15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań lub zobowiązań pozabilansowych: - nie wystąpiły.

16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi: - nie wystąpiły.

17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego w Banku: - nie dotyczy.

18. Informacje o należnościach od Banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich w podziale na: - nie dotyczy.

19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych w podziale na: - nie dotyczy.

20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o zobowiązaniach od Krajowego depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych, w tym: - nie dotyczy.

21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe: - nie dotyczy.

22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe - nie dotyczy.

23. Informacje o zobowiązaniach od Banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych - nie dotyczy

24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych - nie dotyczy.

25. Dane dotyczące zmian wartości niematerialnych i prawnych.

1) Zakres zmian wartości niematerialnych i prawnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Zmniejszenia	Zwiększenia	Stan na 31.12.2018r.
1	2	3	5	4	3
I.	Wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych	1 888 343,37	58 038,74	239 886,66	1 706 495,45
	1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	1 770 180,96	0,00	121 724,25	1 648 456,71
	- licencje	1 770 180,96	0,00	121 724,25	1 648 456,71
	2. pozostałe	118 162,41	58 038,74	118 162,41	58 038,74
II.	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	1 597 420,28	0,00	113 217,85	1 484 202,43
	1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	1 597 420,28	0,00	113 217,85	1 484 202,43
	- licencje	1 597 420,28	0,00	113 217,85	1 484 202,43

2) Bank nie posiada obcych wartości niematerialnych i prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych.

1) Zakres zmian wartości użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

Wyszczególnienie	Grunty własne Prawo wieczystego użytkowania gruntów (grupa 0)	Spółdzielcze prawo do lokalu (grupa 1)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa 1 i 2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3 do 6)	Środki transportu (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Razem	Środki trwałe w budowie	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wartość rzeczowych aktywów trwałych brutto									
Stan na 31.12.2018r.	70 501,00	0,00	28 740 146,51	4 323 977,71	1 529 364,35	5 518 111,66	40 182 101,23	80 932,14	40 263 033,37
Aktualizacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zwiększenie	0,00	0,00	0,00	654 436,00	361 550,00	10 724,21	1 026 710,21	0,00	1 026 710,21
Zmniejszenie	0,00	0,00	51 340,00	0,00	652 131,20	270 313,40	973 784,60		973 784,60
Stan na 31.12.2019r.	70 501,00	0,00	28 688 806,51	4 978 413,71	1 238 783,15	5 258 522,47	40 235 026,84	80 932,14	40 315 958,98
Umorzenia									
Stan na 31.12.2018r.	0,00	0,00	7 011 220,43	3 818 587,89	949 515,44	4 905 895,25	16 685 219,01	0,00	16 685 219,01
Aktualizacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Umorzenia bieżące	0,00	0,00	751 632,29	241 759,58	176 394,82	282 597,39	1 452 384,08	0,00	1 452 384,08
Zmniejszenia	0,00	0,00	1 497,44	0,00	652 131,20	270 313,40	923 942,04	0,00	923 942,04
Stan na 31.12.2019r.	0,00	0,00	7 761 355,28	4 060 347,47	473 779,06	4 918 179,24	17 213 661,05	0,00	17 213 661,05
Wartość księgowa netto	70 501,00	0,00	20 927 451,23	918 066,24	765 004,09	340 343,23	23 021 365,79	80 932,14	23 102 297,93

Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych został uwzględniony w wartości początkowej.

2) Bank nie posiadał środków trwałych używanych na podstawie umowy (leasingu, dzierżawy), o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na:

Lp.	Treść	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.
1	2	3	4
1.	Nieruchomości	520 592,00	0,00
2.	Pozostałe składniki majątku	0,00	0,00
RAZEM:		520 592,00	0,00

28. Informacja o stanie aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia:

Lp.	Podział na poszczególne składniki majątku	Wartość na 31.12.2019r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018r.
1	2	3	4	5	6
1.	Nieruchomość	520 592,00	520 592,00	0,00	0,00
2.	Pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem		520 592,00	520 592,00	0,00	0,00

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, przychodów przyszłych okresów oraz przychodów zastrzeżonych:

1) Wykaz czynnych rozliczeń międzyokresowych:

Lp.	Tytuły	Stan na 31.12.2019r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018r.
1	2	6	4	5	6
1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 779 053,00	53 594,00	1 030 841,00	12 756 300,00
2	Koszty zapłacone z góry	282 564,19	566 156,09	608 236,07	324 644,17
3	Przychody do otrzymania	36 353,83	987 352,29	1 182 155,77	231 157,31
Razem międzyokresowe rozliczenia czynne		12 097 971,02	1 607 102,38	2 821 232,84	13 312 101,48

2) Wykaz biernych rozliczeń międzyokresowych:

Lp.	Tytuły	Wartość na 31.12.2019r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Wartość na 31.12.2018r.
1	2	3	4	5	6
1.	Wynikające z obowiązku wykonywania związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń na rzecz pracowników w tym:	353 473,97	353 473,97	477 863,42	477 863,42
	Koszty do zapłacenia	353 473,97	353 473,97	477 863,42	477 863,42
Razem międzyokresowe rozliczenia bierne		353 473,97	353 473,97	477 863,42	477 863,42

30. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego na 31.12.2019r. (wg wartości nominalnej)

Lp.	Treść	Ilość zadeklarowanych udziałów	Wartość nominalna udziału	Struktura %	Razem fundusz udziałowy tworzący kapitał (wartość nominalna)
1	2	3	4	5	6
1.	Osoby prawne				
	udziały wypowiedziane	1 590,00	500,00	1,44%	795 000,00
	udziały niewypowiedziane	24,00	500,00	0,02%	12 000,00
2.	Osoby fizyczne				
	udziały wypowiedziane	72 441,00	500,00	65,66%	36 220 500,00
	udziały niewypowiedziane	36 269,00	500,00	32,87%	18 134 500,00
	Razem	110 324,00	X	100,00%	55 162 000,00

Bank nie ma członków posiadających ponad 5% udziałów.

Zmiany funduszu udziałowego:

Lp.	Treść	Stan na 31.12.2019 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 r.
1	2	3	4	5	6
1.	Fundusz udziałowy	-	-	-	-
	udziały wypowiedziane	37 015 500,00	25 000,00	1 619 000,00	38 609 500,00
	udziały niewypowiedziane	18 146 500,00	1 631 500,00	25 000,00	16 540 000,00
2.	Zadeklarowane, a nie wpłacone udziały	0,00	500,00	0,00	0,00
	Razem	55 162 000,00	1 657 000,00	1 644 000,00	55 149 500,00

W pozycji fundusz udziałowy Bank wykazuje m.in. udziały obowiązkowe i nieobowiązkowe, w wysokości 33 394 500,00 zł, których termin wypowiedzenia, zgodnie ze statutem Banku obowiązującym w tym okresie, minął przed dniem 31 grudnia 2015 roku i których wartość została zmniejszona o straty wykazane w sprawozdaniu finansowym za 2016 rok w wysokości 17 239 835,17 zł. Wypowiedziane udziały członkowskie, zgodnie z ustawą z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze oraz statutem Banku przestały istnieć przed dniem 31 grudnia 2015 roku. Art. 77 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. (CRR) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej rozporządzenie CRR) wymaga zezwolenia właściwego organu, którym dla Banku jest Komisja Nadzoru Finansowego, aby przeprowadzić obniżenie, wykup lub odkup instrumentów w kapitale podstawowym Tier I emitowanych przez Bank w sposób dozwolony mającym zastosowanie prawem krajowym. Kierując się powyższą regulacją, w związku z brakiem zgody Komisji Nadzoru Finansowego na obniżenie funduszy własnych, w tym kapitału udziałowego, udziały te są nadal prezentowane jako kapitał udziałowy pomimo upływu terminu ich wypowiedzenia przed dniem 31 grudnia 2015 roku.

Zebranie Przedstawicieli Banku podjęło w dniu 28.06.2017 r. uchwałę, w której postanowiło pokryć z funduszu udziałowego straty Banku za lata 2014-2015 w kwocie 28 459 705,44 zł wykazane w sprawozdaniu finansowym za 2016 rok. Ze względu na brak zgody KNF na obniżenie funduszy własnych wymaganej przepisami rozporządzenia CRR, strata ta została alokowana też do udziałów, które przestały istnieć przed dniem 31 grudnia 2015 roku.

Zdarzenia te zostały ujęte w oparciu o posiadane przez Zarząd Banku opinie prawne.

Bank dokonał wzmocnienia funduszy własnych.

Zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku Zebranie Przedstawicieli Uchwałą nr 62/2019 z 26.06.2019r. dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w kwocie 3 283 932,10 zł w następujący sposób:

- 6 100 zł na zwiększenie funduszu zasobowego
  - 3 277 832,10 na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.
31. Dane o uprzywilejowaniu i ograniczeniu praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału - nie dotyczy.

32. Akcje własne będące w posiadaniu Banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - nie dotyczy.

33. Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej - nie wystąpiły.

34. Informacje w zakresie pożyczek podporządkowanych:

- na dzień 31.12.2019r. Bank nie posiadał pożyczek podporządkowanych.

35. Stan i zmiany rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności kredytowe:

Kategorie należności	Stan na 31.12.2019r.	Zwiększenia rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2018r.	Wymagany poziom rezerw na koniec roku
1	2	3	5	6	7
Należności normalne	97 685,24	55 711,16	67 148,57	110 247,24	97 685,24
- sektor niefinansowy	97 685,24	55 711,16	67 148,57	110 247,24	97 685,24
Należności pod obserwacją	441 688,33	901 207,67	4 568 012,45	536 466,47	441 688,33
- sektor niefinansowy	441 688,33	901 207,67	4 568 012,45	536 466,47	441 688,33
Należności poniżej standardu	758 843,80	224 737,35	476 393,50	1 863 395,19	758 843,80
- sektor niefinansowy	758 843,80	224 737,35	476 393,50	1 863 395,19	758 843,80
Należności wątpliwe	1 142 498,18	536 500,05	1 055 154,62	4 476 664,11	1 142 498,18
- sektor niefinansowy	1 142 498,18	536 500,05	1 055 154,62	4 476 664,11	1 142 498,18
- sektor budżetowy	0,00	0,00		0,00	0,00
Należności stracone	72 165 236,76	15 294 157,99	10 893 678,66	76 107 993,25	72 165 236,76
- sektor niefinansowy	72 165 236,76	15 294 157,99	10 893 678,66	76 107 993,25	72 165 236,76

Wartości zwiększeń i zmniejszeń rezerw celowych i odpisów aktualizujących zawarte w powyższej tabeli różnią się od wartości odpowiednio odpisów na rezerwy i rozwiązania rezerw wykazanych w rachunku zysków i strat. Wynika to z faktu, iż w danych w powyższej tabeli wykazywane są zwiększenia i zmniejszenia brutto, tj. w momencie zmiany kategorii ekspozycji kredytowej ujmowane jest zarówno rozwiązanie pełnej kwoty rezerwy utworzonej zgodnie z klasyfikacją kredytu przed zmianą kategorii, jak i zawiązanie (zwiększenie) pełnej kwoty rezerwy utworzonej zgodnie z klasyfikacją kredytu po zmianie kategorii. W rachunku zysków i strat ujmowana jest z kolei tylko różnica pomiędzy kwotą rezerwy przed zmianą klasyfikacji kredytu i kwotą rezerwy po zmianie klasyfikacji kredytu. Ponadto w powyższej tabeli w kolumnie w kwocie zmniejszenia rezerw ujmowane są również rozwiązania rezerw wynikające ze spisania kredytów do ewidencji pozabilansowej. W związku z tym, że spisanie to dokonywane jest poprzez zmniejszenie wartości

rezerw oraz zmniejszenie wartości spisywanej ekspozycji kredytowej, na którą została utworzona ta rezerwa, to zmniejszenie tych rezerw nie jest ujmowane w pozycji „Rozwiązanie rezerw” w rachunku zysków i strat.

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązań:

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018r.
1	2	3	4	5
Zobowiązania pozabilansowe	547,65	0,00	218,85	766,50
Pozostałe, w tym:	326 450,96	1 181 756,66	1 155 594,42	300 288,72
odprawy emerytalne	20 500,00	0,00	3 500,00	24 000,00
sprawy sporne	0,00	0,00	0,00	0,00
ekwiwalent na niewykorzystane urlopy	124 791,49	0,00	9 120,47	133 911,96
pozwody dot. spraw pracowniczych	69 000,00	0,00	36 000,00	105 000,00
rezerwy na świadczenia pracownicze	83 872,81	1 153 470,00	1 106 973,95	37 376,76
inne	28 286,66	28 286,66	0,00	0,00
Razem	326 998,61	1 181 756,66	1 155 813,27	301 055,22

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dn. 11 września 2019r. w sprawie C 383/18, dotyczącej prawa konsumentów do obniżki całkowitego kosztu kredytu odpowiadającej odsetkom i kosztom przypadającym na pozostały okres obowiązywania umowy kredytowej w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu nie generuje negatywnego wpływu na wyniki finansowe Banku, ze względu na niską wartość szacowanych rezerw z tytułu ewentualnej konieczności zwrotu.

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących wartość aktywów (z wyłączeniem rezerw celowych i odpisów aktualizujących odsetki) według rodzajów aktywów. – nie wystąpiły.

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych, w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń obejmujących:

1) Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym:

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.
1	2	3
Gwarancje i poręczenia w tym :	3 609 887,74	4 227 979,31
- wekslowe	0,00	0,00
- inne zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	3 609 887,74	4 227 979,31
Ogółem	3 609 887,74	4 227 979,31

- 2) Zestawienie gwarancji i poręczeń emisji udzielonych emitentom z uwzględnieniem:
Bank nie udzielił emitentom gwarancji i poręczeń emisji papierów wartościowych.
- 3) Dane o zawartych kontraktach opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku.
Bank nie posiada zawartych kontraktów.
- 4) Informacja o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych: – *nie dotyczy.*
- 5) Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami: – *brak*
- 6) Informacje o nieujętych w bilansie transakcji z zobowiązaniem do odkupu:
Nie wystąpiły transakcje ze zobowiązaniem odkupu nie ujęte w bilansie.
- 7) Udzielone zobowiązania finansowe, w tym udzielone zobowiązania nieodwołalne:
Na dzień 31.12.2019r. Bank posiada zobowiązania pozabilansowe udzielone finansowe w wysokości 22 721 694,94.
- 8) Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych będących podmiotem kontraktów na instrumenty pochodne z uwzględnieniem:
Bank nie posiada instrumentów bazowych będących podmiotem kontraktów na instrumenty pochodne.
39. Informacje o stosowanych przez Bank zasadach rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym
Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.
40. Znaczące warunki umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość, termin i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych: – *nie dotyczy.*
41. Informacje z zakresu rachunku zysków i strat:
- 1). Informacje o przychodach w tym z tytułu prowizji i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej: – *Bank nie prowadzi działalności maklerskiej.*
- 2). Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz odpisach z tytułu aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego z uwzględnieniem podziału na grupy rodzajowe środków trwałych i rodzaje aktywów finansowych.

Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych

	Wyszczególnienie	Wartość w okresie sprawozdawczym	Wartość w poprzednim okresie
1	2	3	4
1.	<i>Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne</i>	113 217,85	41 234,06
	<i>- licencje</i>	113 217,85	41 234,06

Amortyzacja środków trwałych

Lp.	Grupa środków trwałych	Wartość w okresie sprawozdawczym	Wartość w poprzednim okresie
1	2	3	4
1	Grunty własne, Prawo wieczystego użytkowania gruntów (grupa 0)	0,00	0,00
2	Spółdzielcze prawo do lokalu (grupa 1)	0,00	0,00
3	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa 1 i 2)	751 632,29	723 684,48
4	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3 do 6)	241 759,58	144 225,39
5	Środki transportu (grupa 7)	176 394,82	83 085,93
6	Inne środki trwałe (grupa 8)	282 597,39	297 960,62
Razem		1 452 384,08	1 248 956,42

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów trwałych z uwzględnieniem podziału na grupy rodzajowe środków trwałych (utworzone w poszczególnych okresach):

- nie wystąpiły

3). Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej.

Z tytułu wyceny na dzień bilansowy aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji odniesiono kwotę 1 144,97 zł.

4). Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: - nie wystąpiły.

5). Przychody i koszty z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej na dzień sprzedaży, wynosiły: - nie wystąpiły.

6). Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych: - nie wystąpiły.

7). Dokonane odpisy aktualizujące lub rezerwy celowe należności nieściągalnych: - nie wystąpiły.

8). Informacje o przychodach z tytułu dywidend: - nie wystąpiły

9). Nakłady poniesione w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie i wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy (w zł):

Nakłady na:	Poniesione w bieżącym roku obrotowym	Planowane w okresie 12 najbliższych miesięcy
1	2	3
Wartości niematerialne i prawne	121 724,25	1 122 486,00
Środki trwałe nabyte	1 026 710,21	357 453,00
Razem	1 148 434,46	1 479 939,00

10). Propozycja podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy (pokrycie z funduszu zasobowego):

Lp.	Treść	Kwota
1	2	3
1.	Fundusz zasobowy	2 800,00
2.	Fundusz udziałowy	2 146 802,70
Razem		2 149 602,70

11). Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, z wyjaśnieniem przyczyn zaniechania: - nie dotyczy

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy, obejmujące w szczególności:

a) naliczenie aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Lp.	Treść	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
1	2	3	4
1.	Wysokość rezerwy, aktywów utworzonych w poprzednich latach	1 278 443,15	12 756 300,00
	w tym odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny	1 283,15	0,00
2.	Dokonane w ciągu roku obrotowego rozliczenia rezerwy na odroczony pdop i aktywów z tytułu odroczonego podatku, utworzonych w poprzednich latach obrotowych	0,00	0,00
	w tym dokonanych rozliczeń z kapitałem z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
3.	Zmiana stanu aktywa z tytułu odroczonego p.d.o.p. w roku obrotowym	x	-977 247,00
	w tym w części odniesionej na kapitał z aktualizacji wyceny	x	0,00
4.	Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego p.d.o.p w roku obrotowym	688 265,82	x
	w tym w części odniesionej na kapitał z aktualizacji wyceny	-138,18	x
5.	Stan aktywów z tytułu odroczonego p. d. o. p. na koniec roku obrotowego	0,00	11 779 053,00
	w tym stan aktywów rozliczonych z kapitału z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
6.	Stan rezerwy z tytułu odroczonego p. d. na koniec roku obrotowego	1 966 708,97	0,00
	w tym stan rezerwy dotyczącej operacji rozliczanych z kapitałem z aktualizacji wyceny	1 144,97	0,00
7.	Wartość obciążającego wynik finansowy p. d. o. p. za dany rok obrotowy w tym:		-1 664 367,85
	a) część bieżąca		0,00
	b) część odroczone	-687 120,85	-977 247,00

43. Zagregowane dane, dotyczące:

1) Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczenia pracownikom, członkom zarządu i organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

a. Pożyczki i kredyty:

Wyszczególnienie	Kwota pożyczki	Stan na koniec roku				
		Oprocentowanie od - do	Kwota do spłaty	Termin spłaty (określić)		
				do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat
1	2	3	4	5	6	7
Pracownicy	1 684 357,00	0,00% - 10,00%	1 039 540,24	9 599,69	220 114,15	809 826,40
Członkowie Zarządu	100 000,00	0,00% - 5,00%	94 962,00	0	0	94 962,00
Członkowie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej	8 050 000,00	0,00% - 10,00%	2 606 900,00	0	561 900,00	2 045 000,00

b. Gwarancje i poręczenia:

Bank nie udzielił gwarancji i poręczeń pracownikom, członkom zarządu i organów nadzorczych.

2) Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne członkom zarządu i organów nadzorczych Banku:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia za 2019 rok	
	Obciążające koszty w zł	Wypłacone z zysku w zł
1	2	3
Członkowie Zarządu	1 066 000,00	0,00
Członkowie Rady Nadzorczej	337 126,39	0,00
Członkowie Komisji RN	0,00	0,00

3) Przeciętne zatrudnienie w roku 2019 wynosiło 141,659 etatów.

4) Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

W 2019 roku rozwiązano rezerwę w wysokości 9.120,47 zł na niewykorzystane urlopy oraz utworzono w wysokości 46.496,05 zł jako inne koszty do zapłacenia z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych (premie).

44. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi z bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej banku względem podmiotów powiązanych oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami.

Wyszczególnienie	ZARZĄD I KADRA KIEROWNICZA				RADA NADZORCZA			
	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.		Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.	
	Kwota zł	udział%	Kwota zł	udział%	Kwota zł	udział%	Kwota zł	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Należności i zobowiązania pozabilansowe nominalnie	168 458,00		90 270,00		2 606 900,00		3 153 790,00	
Zobowiązania	1 131 380,47		1 136 093,17		531 508,78		0,00	
Główne pozycje przychodów:	5 795,91	100,00%	5 064,14	100,00%	68 856,22	100,00%	159 581,77	100,00%
przychody prowizyjne	1 854,40	31,99%	1 354,05	26,74%	1 576,46	2,29%	1 892,27	1,19%
przychody z odsetek, dochody rezerwy	3 941,51	68,01%	3 710,09	73,26%	67 279,76	97,71%	157 689,50	98,81%
Koszty, w tym:	14 567,18	100,00%	2 437,29	100,00%	46 080,25	100,00%	110 382,65	100,00%
odsetki i prowizje, koszty rezerw na kredyty i pożyczki	14 567,18	100,00%	2 437,29	100,00%	46 080,25	100,00%	110 382,65	100,00%
Udzielone zobowiązania finansowe w tym nieodwołalne		0,00%		0,00%		0,00%		0,00%

Wykaz istotnych transakcji zawartych z bankiem SGB-Bank S.A.:

a) należności :

- rachunek bieżący - 9 354,8 tys. zł
- depozyty terminowe (z odsetkami) – 19 402,5 tys. zł

45. Informacja o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez jednostki na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi.

Bank nie zawarł istotnych transakcji ze stronami powiązanymi, które miałyby wpływ na sytuację majątkową i wynik finansowy jednostki.

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem z wyszczególnieniem podziału na kategorie:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko płynności i finansowania;
- 5) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 6) ryzyko kapitałowe,
- 7) ryzyko bancassurance,
- 8) ryzyko utraty reputacji,
- 9) ryzyko strategiczne,
- 10) ryzyko braku zgodności;

Nadrzędnym dokumentem procesu zarządzania ryzykiem w Banku jest Strategia Zarządzania Ryzykiem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie (zwana dalej Strategią Ryzyka). Strategia Ryzyka podlega co najmniej raz w roku przeglądowi zarządcemu, od 16.01.2019 r. obowiązywała Strategia Ryzyka, zweryfikowana w grudniu 2018 r.

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie realizując Strategię Ryzyka ma na względzie spółdzielczą tradycję i wartości społeczne, zasady, w tym te, które stanowią istotę i fundament spółdzielczości:

- 1) dobrowolnego i otwartego członkostwa,

- 2) demokratycznej kontroli członkowskiej,
- 3) ekonomicznego uczestnictwa członków,
- 4) autonomii i niezależności,
- 5) kształcenia, szkolenia, informacji,
- 6) współdziałania.

Strategia Zarządzania Ryzykiem określa:

- 1) ogólne zasady systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
  - a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy poziomy zarządzania;
  - b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
  - c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
  - d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
  - e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
  - f) organizację systemu informacji zarządczej;
- 2) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
- 3) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko;
- 4) ogólne założenia systemu kontroli wewnętrznej.

Strategicznym celem Banku jest pełna zdolność Banku do efektywnego identyfikowania, pomiaru i kontroli ryzyka w ramach działalności bankowej oraz określenia takiego poziomu ryzyka, który jest dla Banku bezpieczny i adekwatny z punktu widzenia realizacji Planu Naprawy.

Bank zarządza ryzykiem w sposób zapobiegający powstaniu w Banku zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności, a tym samym wystąpienia groźby upadłości.

Założenia strategii biznesowej Banku, w oparciu o którą powstała Strategia Ryzyka:

1. Głównym celem Banku na obecnym etapie jest w dalszym ciągu ograniczenie portfela kredytów zagrożonych oraz kontynuowanie zmian polityki w zakresie sprzedaży, zarządzania ryzykiem, sprawozdawczości i komunikacji, organizacji Banku oraz narzędzi informatycznych pozwalających na stabilne funkcjonowanie i przygotowanie podstawy pod rozwój Banku po zakończeniu procesu naprawy.
2. Bank działa na rynku lokalnym, mocno osadzonym w swoim regionie geograficznym. Docelowo Bank będzie obsługiwał klientów indywidualnych, rolników indywidualnych, przedsiębiorców (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), średnie i duże gospodarstwa rolne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego ze szczególnym uwzględnieniem powiatów, w których Bank posiada swoje oddziały lub tereny powiatów ościennych. Jednym z celów strategicznych jest w dalszym ciągu stopniowe wychodzenie Banku z ekspozycji kredytowych udzielonych klientom indywidualnym lub podmiotom gospodarczym zlokalizowanym poza docelowym zasięgiem geograficznym działalności Banku.
3. Nowa aktywność kredytowa przewiduje ograniczenia całkowitej ekspozycji kredytowej na klienta kredytowego lub na grupie powiązanej. Wszystkie potrzeby klientów Banku przekraczające maksymalny limit łącznej ekspozycji kredytowej przyjęty polityką kredytową są realizowane we

współpracy z innymi bankami spółdzielczymi, w tym z SGB-Bankiem, w ramach konsorcjum.

4. Bank będzie rozwijał ofertę produktową w obszarze depozytowym.

5. W obszarze kredytowym, Bank będzie oferował produkty kredytowe w PLN:

1) Dla klientów indywidualnych: karty kredytowe, limity w ROR, ratalne kredyty konsumpcyjne, pożyczki gotówkowe na cele konsumpcyjne, pożyczki hipoteczne oraz kredyty mieszkaniowe w kwotach i okresach finansowania ustalonych w polityce kredytowej Banku,

2) Dla podmiotów gospodarczych: kredyty obrotowe, kredyty inwestycyjne, w tym na finansowanie nieruchomości komercyjnych w kwotach i w okresach finansowania ustalonych w Polityce Kredytowej Banku, w tym kredyty zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkaniowych lub komercyjnych oraz gwarancje bankowe.

6. Bank może kontynuować współpracę z agencjami rządowymi w zakresie obsługi kredytów preferencyjnych.

7. W okresie realizowania Planu Naprawy nie przewiduje się nowych ekspozycji kredytowych o okresie finansowania dłuższym niż 25 lat, z możliwością wydłużenia okresu kredytowania produktu kredytowego na cele mieszkaniowej w uzasadnionych przypadkach do 30 lat za zgodą Zarządu Banku. Okres kredytowania dla kredytów udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego jest zgodny z okresem finansowania przewidzianym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ).

8. Bank posiada strukturę organizacyjną pozwalającą na rozdzielenie na wszystkich poziomach funkcji zarządzania sprzedażą od funkcji zarządzania ryzykiem.

W ramach funkcji zarządzania ryzykiem Bank oddziela funkcje identyfikacji ryzyka od funkcji pomiaru i od funkcji kontroli ryzyka.

Bank posiada system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowany na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

1) Na pierwszy poziom zarządzania oraz pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie działalnością, w tym operacyjne zarządzanie ryzykiem Banku, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank, pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

2) Na drugi poziom zarządzania oraz drugą linię obrony składa się: zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem, na pierwszym poziomie, a także działalność komórki do spraw zgodności, oraz niezależnej komórki kontroli wewnętrznej. Druga linia obrony odpowiedzialna jest w szczególności za:

- a) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych (np. limitów, wskaźników),
- b) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
- c) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- d) matrycę funkcji kontroli,
- e) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- f) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

3) Na trzeci poziom oraz trzecią linię obrony przed ryzykiem składa się działalność audytu wewnętrznego. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych i niezależnego monitorowania ich przestrzegania

odpowiednio na w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Podstawowe zasady identyfikacji i pomiaru lub szacowania ryzyka to:

1. Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru/szacowania ryzyka w oparciu o metody i modele, dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.
2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości, charakteru oraz zmienności poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
3. Metody/modelę, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
4. Metody/modelę stosowane do pomiaru ryzyka są opisane w Zasadach dotyczących danej metody lub danego modelu.
5. Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są co najmniej raz w roku i mogą być przeprowadzane wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.
6. W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych.
7. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne.
8. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka, tj.:
  - 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko;
  - 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank;
  - 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy,
  - 4) do czynników ryzyka, które są obowiązkowo poddawane testom warunków skrajnych Bank zalicza w szczególności: wycofywanie depozytów, wzrost kredytów zagrożonych, w tym wynikający z pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej największych klientów Banku, zmianę rynkowych stóp procentowych.
9. Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w Zasadach Przeprowadzania Testów Warunków Skrajnych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Ich przegląd i aktualizacja są dokonywane nie rzadziej niż raz w roku.
10. Analizy i wnioski są opracowywane w wersji elektronicznej oraz pisemnej i są prezentowane Zarządowi Banku na bieżąco oraz Radzie Nadzorczej co najmniej raz w roku. Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
11. Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak:
  - 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka;
  - 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów;
  - 3) ocena skuteczności działań określonych w Banku, m.in. w ramach planów awaryjnych i Planu Naprawy.

12. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że w sytuacji zrealizowania się warunków skrajnych, zostaną przekroczone wartości krytyczne, Zarząd Banku podejmuje działania ograniczające ryzyko materializacji takiego scenariusza.

Monitorowanie i kontrola ryzyka obejmuje poniższe zasady:

1. Bank wprowadza limity wewnętrzne, odpowiednie do skali i złożoności działalności, ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku zaprezentowane w rozdziałach poświęconych poszczególnym rodzajom ryzyka uznanym za istotne lub w innych dokumentach.
2. Strategie lub polityki dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyk określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i zasady raportowania.
3. Poziomy limitów wewnętrznych są dostosowane do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.
4. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie elektronicznej i pisemnej i są przedstawiane do zatwierdzenia Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
5. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
  - 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu (w przypadku posiadania danych na ten temat);
  - 2) Apetyt Na Ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
  - 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
  - 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem;
  - 5) wyniki testów warunków skrajnych.
6. Określono wartość ostrzegawczą na poziomie 90% wykorzystania danego limitu (z wyłączeniem limitów określonych w Planie naprawy wg BFG), której przekroczenie jest sygnałem dla Zarządu o konieczności podjęcia natychmiastowego działania celem uniknięcia przekroczenia limitu.
7. Przekroczenia limitów wymagają poinformowania o nich członków Rady Nadzorczej tak szybko jak to jest możliwe, ale nie później niż na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej. Informacja przekazana Radzie Nadzorczej powinna zawierać plan powrotu do wartości przewidzianych limitem i okres jego realizacji. Z zachowaniem limitów określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
8. Strategie, polityki, zasady dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyk określają sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.
9. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Rada Nadzorcza zatwierdzając Strategię Ryzyka lub Zarząd Banku zatwierdzając polityki, zasady i instrukcje dla poszczególnych rodzajów ryzyka.
10. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

11. Bank opracowuje szczegółowe procedury lub instrukcje dotyczące zasad monitorowania każdego z ryzyk uznanych za istotne.
12. Bank prowadzi kontrole ryzyka na poziomie regularnych kontroli funkcjonalnych oraz kontroli dokonywanych przez Zespół Kontroli Wewnętrznej lub przez audyt wewnętrzny.
13. Bank sprawozdaje wyniki monitoringu i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyk Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi danego rodzaju ryzyka, ale nie rzadziej niż raz w roku.

Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

1. Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony System Informacji Zarządczej.
2. System Informacji Zarządczej dostarcza, między innymi, informacji na temat:
  - rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
  - profilu ryzyka;
  - stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
  - wyników testów warunków skrajnych;
  - skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku oraz podjęcie skutecznej decyzji w przypadku konieczności podjęcia działań.
4. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju ryzyka oraz odbiorców informacji.
5. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku System Kontroli Wewnętrznej (na poziomie samokontroli oraz kontroli weryfikujących, dokonywanych przez komórkę audytu wewnętrznego).
6. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura, która, zawiera między innymi, szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych.
7. W regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.
8. System Informacji Zarządczej obejmuje:
  - informacje bieżące generowane przez pracowników na potrzeby kierowników komórek organizacyjnych,
  - informacje okresowe generowane regularnie przez uprawnione jednostki Banku na potrzeby kierowników liniowych komórek organizacyjnych, naczelników lub dyrektorów, Członków Zarządu i Prezesa Zarządu oraz Zarządu i Rady Nadzorczej.
9. System Informacji Zarządczej działa w oparciu o dane zgromadzone w:
  - głównym systemie operacyjno-księgowym,
  - aplikacjach towarzyszących wykorzystywanych na potrzeby poszczególnych obszarów Banku,
  - rejestrach prowadzonych w aplikacjach MS Office z wykorzystaniem serwerów i dysków współdzielonych, odpowiednio zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

W ramach stosowanych procedur zarządzania ryzykiem Bank wprowadził w formie pisemnej, w szczególności:

- 1) w zakresie **ryzyka kredytowego i koncentracji**:
  - a) Strategię Zarządzania Ryzykiem,
  - b) Politykę kredytową,
  - c) Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym,
  - d) Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji,
  - e) Zasady zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
  - f) Zasady zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
  - g) Zasady zarządzania ryzykiem inwestycji,
  - h) Zasady oceny zdolności kredytowej Podmiotów Gospodarczych,
  - i) Zasady oceny zdolności kredytowej Klientów Indywidualnych,
  - j) Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku,
  - k) Instrukcję prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku,
  - l) Instrukcję Zarządzania Zabezpieczeniami,
  - m) Instrukcję windykacji należności,
  - n) Procedurę zarządzania wierzytelnościami restrukturyzowanymi,
- 2) w zakresie **ryzyka walutowego**: Zasady zarządzania ryzykiem walutowym;
- 3) w zakresie **ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej**: Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej;
- 4) w zakresie **ryzyka operacyjnego**:
  - a) Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym Zarządzanie ryzykiem modeli i metod,
  - b) Zasady powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym oraz zawierania innych umów przez Bank,
  - c) Zasady ciągłości działania,
  - d) Politykę kadrową,
  - e) Zasady przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
  - f) Kodeks współpracy obszaru biznesowego, technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - g) Polityka ochrony danych osobowych,
  - h) Regulamin ochrony informacji,
  - i) Instrukcja zarządzania systemami informatycznymi,
  - j) Regulamin użytkownika,
  - k) Instrukcja ochrony osób i mienia,
  - l) Instrukcja postępowania pracowników w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
  - m) Zasady zarządzania incydentami naruszenia bezpieczeństwa teleinformatycznego,
  - n) Regulamin zarządzania wyjątkami od Polityki Bezpieczeństwa Informacji,
  - o) Zasady zarządzania projektami w zakresie środowiska teleinformatycznego,
- 5) w zakresie **ryzyka płynności i finansowania**: Zasady zarządzania ryzykiem płynności i finansowania;
- 6) w zakresie **ryzyka braku zgodności**:
  - a. Politykę zgodności;

b. Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności, w tym Procedurę anonimowego zgłaszania informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów prawa wewnętrznego lub przyjętych przez Bank Standardów postępowania;

c. Zasady opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych,

d. Zasady zarządzania konfliktami interesów,

e. Zasady składania i rozpatrywania skarg i reklamacji,

7) **W zakresie ryzyka kapitałowego:**

a) Strategię zarządzania i planowania kapitałowego,

b) Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,

c) Zasady szacowania kapitału wewnętrznego.

8) **W zakresie ryzyka strategicznego:** Zasady zarządzania ryzykiem strategicznym.

9) **W zakresie ryzyka bancassurance:**

a) Politykę w zakresie bancassurance,

b) Zasady stosowania ubezpieczeń przy zabezpieczaniu kredytu,

c) Zasady oceny i akceptacji zakładów ubezpieczeń,

d) Instrukcję monitoringu odmów wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych oraz rezygnacji z dochodzenia roszczeń.

Ponadto Bank wprowadził regulacje w obszarze innych ryzyk, w tym:

a) Politykę ładu korporacyjnego,

b) Zasady polityki informacyjnej w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału,

c) Zasady polityki informacyjnej w kontaktach z klientami, udziałowcami i inwestorami,

d) Instrukcję system informacji zarządczej,

e) Politykę zmiennych składników wynagrodzeń;

f) Instrukcję wdrażania nowych produktów;

g) Zasady planowania,

h) Politykę wynagrodzeń,

i) Zasady Przeprowadzania Testów Warunków Skrajnych.

Zgodnie z zapisami powyższych procedur głównymi celami strategicznymi w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka są:

1. Ryzyko rynkowe, w tym:

a) ryzyko walutowe,

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;

2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem SGB-Bank-u S.A.;

3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z SGB-Bank S.A. polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

b) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
  - a) ryzyka przeszacowania – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
  - b) ryzyka bazowego – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
  - c) wpływu zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału – 4% funduszy własnych.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku na maksymalnie 2% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
  - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
  - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

c) **ryzyko cenowe** – nie występuje w Banku.

2. Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

1. identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,

2. ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
3. monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
4. wdrażanie technik redukcji ryzyka,
5. zarządzanie ekspozycji kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
6. zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
7. testy warunków skrajnych,
8. kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Na proces **zarządzania ryzykiem pojedynczej transakcji** składa się:

1. w ramach operacyjnego zarządzania ryzykiem (identyfikacji ryzyka w związku z udzieleniem kredytu):
  - a) pozyskanie klienta i zgromadzenie dokumentacji do wniosku kredytowego,
  - b) jednolity sposób badania zdolności kredytowej w danej grupie klientów,
  - c) zróżnicowanie sposobu oceny zdolności kredytowej dla poszczególnych grup klientów,
  - d) podjęcie decyzji kredytowej, zawarcie umowy i uruchomienie kredytu;
2. w ramach pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego:
  - a) badanie terminowości spłat kredytów i odsetek,
  - b) ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i ewentualne stwierdzenie zagrożeń terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami,
  - c) klasyfikowanie kredytów do odpowiednich kategorii ryzyka,
  - d) wycena ekspozycji kredytowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków poprzez utworzenie rezerw celowych dla ekspozycji zaliczonych do wyższej niż „normalna” kategorii ryzyka,
  - e) kontrola przestrzegania limitów jednostkowych oraz na ekspozycje kredytowe;
3. ocena adekwatności przyjętych zabezpieczeń, w tym m.in. określenie przyjmowanych form zabezpieczeń dla poszczególnych produktów, jak też sposobów oceny, weryfikacji i aktualizacji ich wartości,
4. w ramach funkcjonowania mechanizmów kontrolnych Bank (kontrola bieżąca i następcza):
  - a) stosuje standardy kredytowe przy uwzględnieniu rodzaju produktu kredytowego, przy czym standardy kredytowe to określone zasady kredytowania i normy zawarte w odpowiednich regulacjach kredytowych,
  - b) ogranicza wysokości kredytu poprzez jednostkowe limity koncentracji,
  - c) stosuje odpowiedni podział kompetencji w podejmowaniu decyzji kredytowych.
5. prawidłowe prowadzenie windykacji i nadzór nad kredytami zagrożonymi.

Na proces **zarządzania ryzykiem portfela kredytowego** składa się:

- 1) opracowanie polityki kredytowej Banku, w tym określenie docelowych grup klientów i oferowanych produktów;
- 2) ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
- 3) zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;

- 4) wprowadzanie mechanizmów ograniczających ryzyko kredytowe w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (podmiotowych, branżowych, geograficznych) wynika ze specyfiki prowadzonej działalności;
- 5) identyfikacja i pomiar ryzyka poprzez:
  - a) ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
  - b) ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
  - c) ocenę wielkości salda rezerw celowych/różnicy wartości rezerw i aktualizacji w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
  - d) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
  - e) ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
  - f) ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
  - g) monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
  - h) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
  - i) analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
  - j) ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
  - k) przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- 6) monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów;
- 7) monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych oraz restrukturyzacyjnych;
- 8) ustalenie adekwatnego do potrzeb systemu informacji zarządczej;
- 9) stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych poprzez:
  - a) opracowanie i przyjęcie do stosowania procedur służących zarządzaniu ryzykiem wynikającym z określonych portfeli kredytowych, w tym dotyczących:
    - zarządzania ryzykiem koncentracji,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji detalicznych,
  - b) stosowanie limitów koncentracji zaangażowań,
  - c) badanie stopnia przestrzegania wprowadzonych limitów i standardów postępowania (funkcja kontroli).

3. Ryzyko płynności i finansowania,

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- b) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrz bankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.
- c) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
  - Nadzorcza miara płynności M1 – 20 000 tys. zł,
  - Nadzorcza miara płynności M2 – 1,20,

- Nadzorcza miara płynności M3 – 1,05,
- Nadzorcza miara płynności M4 – 1,05,
- wskaźnik LCR – 160%,
- wskaźnik NSFR – 100%

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności),
- b) realizowanie strategii finansowania:
  - głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem;
  - Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
  - Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.
- c) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- d) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- e) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie naprawy jako poziom ostrzegawczy oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- f) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- g) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- h) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- i) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej;
- j) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie;
- k) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.

4. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
- 2) racjonalizacja kosztów,
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,

- 4) automatyzacja procesów realizowanych w Banku, pozwalająca w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

5. Ryzyko utraty reputacji

Celem zarządzania ryzykiem reputacji Banku jest utrzymanie prawidłowych relacji z Udziałowcami traktowane jako forma minimalizacji ryzyka wystąpienia sporów sądowych oraz z Klientami Banku celem minimalizacji ryzyka wypłaty depozytów, mogące wpłynąć negatywnie na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem reputacji odbywa się w ramach ryzyka operacyjnego i obejmuje w szczególności:

- 1) monitorowanie mediów, w tym społecznościowych oraz środowiska lokalnego pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych,
- 2) rejestrowanie zaistniałych zdarzeń wizerunkowych oraz skutków postaci strat reputacyjnych,
- 3) analizowanie i ocena strat reputacyjnych oraz określenie poziomu ryzyka reputacji,
- 4) identyfikowanie potencjalnych zagrożeń reputacyjnych.

6. Ryzyko kapitałowe

Bank zarządza poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku określone na 2019 rok:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury, odbudowy funduszu udziałowego i funduszu zasobowego, zmniejszonych w wyniku pokrycia straty finansowej z lat 2014-2015 i 2016 r. oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) dążenie do osiągnięcia współczynników kapitałowych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora, które od 01.01.2019 r. powinny wynosić:
  - a) łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 13,50%;
  - b) współczynnik kapitału Tier I na poziomie 11,50%;
  - c) współczynnik kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10,00%;
- 4) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 84%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 9,52%;
- 5) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczanie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego, ograniczenie nie dotyczy już posiadanych udziałów;
- 6) przekazywanie na fundusze własne 100% nadwyżki bilansowej, w tym co najmniej 5% nadwyżki na zwiększenie funduszu zasobowego, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych, pozostała część nadwyżki bilansowej przekazywana jest na odbudowanie całego kapitału udziałowego;

- 7) posiadanie zaangażowania kapitałowego w kapitał zakładowy (akcyjny) SGB-Banku S.A. na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 8) dążenie do posiadania zaangażowania w instrumenty kapitałowe SGB-Banku S.A. na poziomie minimum 8% w odniesieniu do funduszy własnych, według stanu na koniec roku poprzedzającego rok przystąpienia do Systemu Ochrony, zgodnie z założeniami Systemu Ochrony SGB;
- 9) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego; Bank zgodnie z założeniami planuje przystąpienie do Systemu Ochrony po spełnieniu wymaganych kryteriów Umowy Systemu Ochrony;
- 10) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji – (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego), tak aby nie stanowiło ono jednocześnie:
  - a) więcej niż 10% funduszy własnych Banku,
  - b) więcej niż 10% funduszy własnych tych podmiotów,
- 11) utrzymywanie minimalnej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie 4,0%,
- 12) utrzymanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje jako skutki nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania/standardów rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi), lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego, tj. normami zawartymi m.in. w kodeksach dobrych praktyk.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka;
- 2) analizę/ocenę ryzyka;
- 3) kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko;
- 4) monitorowanie ryzyka;
- 5) raportowanie.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności oznacza:

- 1) efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- 2) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 3) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 4) podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego;

5) budowanie korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

Bank podejmuje działania służące zapobieganiu lub minimalizowaniu ryzyka braku zgodności stosując środki o charakterze organizacyjnym, proceduralnym i kontrolnym, jak również zapobiega występowaniu lub działa na rzecz minimalizowania ryzyka braku zgodności, dążąc do zapewnienia zgodności w zakresie:

- 1) tworzenia wewnętrznych aktów prawnych;
- 2) tworzenia oferty produktowej;
- 3) działania komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

Wdrożona w Banku polityka zgodności oraz zasady zarządzania ryzykiem Banku funkcjonują w oparciu o zapisy:

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR);
- 2) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV);
- 3) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r., Prawo bankowe;
- 4) Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych;
- 5) Statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie;
- 6) Strategii działania oraz Programu Postępowania Naprawczego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie;
- 7) Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie;
- 8) Regulaminu organizacyjnego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje w Banku w szczególności następujące obszary:

- 1) przepisy i regulacje związane z prawem bankowym (w tym procedury udzielania kredytów);
- 2) przepisy i regulacje związane z działalnością inwestycyjną;
- 3) polityka informacyjna dotycząca ujawnień, obowiązki informacyjne Banku;
- 4) ochrona danych osobowych;
- 5) ochrona konkurencji i konsumentów oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji,
- 6) reklama produktów i usług bankowych;
- 7) przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym;
- 8) tajemnica bankowa, informacje poufne, tajemnica zawodowa, tajemnica przedsiębiorstwa;
- 9) przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 10) relacje z klientami, transakcje klientów, w tym tworzenie listy kontrahentów, z którymi Bank nie zamierza lub nie powinien podejmować współpracy;
- 11) rozwijanie nowych modeli biznesowych lub tworzenie nowych produktów, w szczególności pod kątem ich zgodności z przepisami prawa;

- 12) etyka bankowa (dobre praktyki bankowe) zgodnie z Kodeksem Etyki Bankowej przyjętym przez Związek Banków Polskich oraz wewnętrznymi regulacjami w zakresie standardów postępowania;
  - 13) zagadnienia dotyczące konfliktów interesów, darowizn i podarunków, zachęt, transakcji własnych;
  - 14) przyjmowanie zgłoszeń naruszeń compliance, postępowania wyjaśniające;
  - 15) umowy outsourcingowe;
  - 16) prawo pracy, w tym problematyka związana mobbingiem i dyskryminacją.
- Obowiązek zapobiegania lub minimalizowania ryzyka braku zgodności spoczywa na wszystkich pracownikach Banku.

8. Ryzyko bancassurance

Celem strategicznym w zakresie ryzyka bancassurance jest utrzymanie niskiego poziomu ryzyka, poprzez:

- 1) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Klientów,
- 2) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Banku.

Realizacja celu dokonywana jest poprzez:

- 1) właściwy podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem bancassurance,
- 2) nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem bancassurance i poziomem ryzyka.

9. Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Jest ono rozumiane jako ryzyko związane z możliwością wystąpienia negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych:

- 1) błędnymi decyzjami,
- 2) decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny,
- 3) podjęciem niewłaściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku,
- 4) brakiem lub niepełną realizacją przyjętego Planu Naprawy lub Planu finansowego,
- 5) zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym, jest utrzymanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych w/w czynnikami.

47. Dla wszystkich aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych

- 1) informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika tylko z operacji bilansowych zaliczonych do portfela bankowego.

Za aktywa i pasywa wrażliwe na zmianę stóp procentowych Bank uznaje te od których naliczone odsetki stanowią przychody lub koszty odsetkowe Banku, którymi głównie są:

- rachunki bieżące i pomocnicze złotowe i walutowe w SGB-Banku S.A. oraz w innych bankach,
- lokaty złotowe w SGB-Banku S.A. oraz w innych bankach,
- dłużne papiery wartościowe,

- kredyty złotowe i walutowe ze środków własnych udzielone podmiotom sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucjom samorządowym,
- zobowiązania złotowe i walutowe wobec SGB-Banku S.A. (kredyty i lokaty),
- kredyty zaciągnięte przez Bank,
- depozyty,
- wyemitowane obligacje.

Terminy zmiany oprocentowania są zgodne z zapisami w stosownych umowach, w tym w szczególności:

- dla pozycji o stałych stopach procentowych terminem zmiany oprocentowania jest termin zapadalności/wymagalności,
- dla pozycji o oprocentowaniu uzależnionym od stóp Narodowego Banku Polskiego terminem zmiany oprocentowania jest najbliższe posiedzenie Rady Polityki Pieniężnej,
- dla pozycji o oprocentowaniu zmiennym, uzależnionym od stawek własnych Banku jest na ogół okres jaki zwyczajowo upływa od zmiany stóp Banku centralnego a zmiany stawek procentowych uchwalanej przez Zarząd Banku,
- dla pozycji o zmiennym oprocentowaniu o stawkach bazowych rynku międzybankowego terminy zmiany oprocentowania uzależnione są od indywidualnych zapisów w umowach, najczęściej jest to pierwszy dzień po zakończeniu miesiąca lub pierwszy dzień nowego kwartału kalendarzowego.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych; Bank bada wpływ tego ryzyka na:
  - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,
  - b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.
- 3) Ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Podstawą do pomiaru poziomu ryzyka stopy procentowej jest zestawienie aktywów i pasywów Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych według terminów przeszacowania (tj. okresu pomiędzy dniem sprawozdania a najbliższym dniem zmiany oprocentowania) – Luka stopy procentowej.

Luka stopy procentowej na datę 31.12.2019 roku prezentuje się następująco:

okres	do 1 dnia	1 – 30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	pow.12 m-cy
wielkość luki	219 655 304	153 426 307	- 422 126 346	- 55 361 260	- 20 159 779	0,00
% sumy bilansowej	33,36%	23,30%	64,12%	8,41%	3,06%	0,00%

Bank dokonuje pomiaru wpływu zmiany stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne przy założeniu, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 1 pp.

Niekorzystna sytuacja występuje w przypadku wzrostu stóp procentowych i wielkość ryzyka wynosi:

- z tytułu ryzyka przeszacowania 842 665 zł, co stanowi 4,3% annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 1,4% funduszy własnych;
- z tytułu ryzyka bazowego 1 250 347 zł, co stanowi 6,4% annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 2,0% funduszy własnych;
- z tytułu zmiany wartości ekonomicznej Banku 1 467 731 zł, co stanowi 2,41% funduszy własnych;

2) informacje na temat obciążenia ryzykiem kredytowym, w tym sumę wartości ekspozycji kredytowych będących aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi pomniejszonej o wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących, bez uwzględnienia zabezpieczeń prawnych, która jest podstawą wymogu o którym mowa w art. 128 ustawy Prawo Bankowe.

PLN			Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe			27 141 341,00	0,00	3 069 158,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe			133 779 882,00	0,00	25 685 339,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Portfel kredytowy			311 018 049,00	0,00	134 333 378,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe i dłużne			0,00	153 000 000,00	0,00	25 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość aktywów odsetkowych			330 344 285,00	153 000 000,00	134 333 378,00	25 000 000,00	300 055,00	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00
Wartość pasywów odsetkowych			304 335 235,00	0,00	57 839 352,00	160 667 157,00	55 361 260,00	20 159 779,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	26 009 050,00	153 000 000,00	76 494 026,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	135 667 157,00	55 061 205,00	20 159 779,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	26 009 050,00	153 000 000,00	76 494 026,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	135 667 157,00	55 061 205,00	20 159 779,00	0,00	0,00	0,00
EUR			Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wartość aktywów odsetkowych			6 616 782,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych			6 746 831,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	130 049,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	130 049,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
USD			Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wartość aktywów odsetkowych			681 656,00	18 988,00	189 885,00	387 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych			1 315 078,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	0,00	18 988,00	189 885,00	387 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	633 422,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	0,00	18 988,00	189 885,00	387 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	633 422,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM:										47 447 702,00	

Bank określił zmianę wyniku odsetkowego z tytułu zmiany stóp procentowych, wg wzoru:

Wielkość luki *zmiana stopy* ilość dni dla danej luki/365

- Wielkość luki i zmiana stopy wykazywane są z odpowiednim znakiem
- Zmiana stopy uwzględnia „mnożnik” w formule oprocentowania
- Ilość dni dla poszczególnych dni jest następująca:

do 1 dnia	1 dzień do 1-m-	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy
364	349	305	230	95

Założenie, że produkty ulegają przeszacowaniu w połowie przedziału.

Ekspozycje kredytowe będące aktywami lub zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi pomniejszone o wartość rezerw celowych i odpisów amortyzacyjnych bez zabezpieczeń prawnych, które są podstawą wymogu, o którym mowa w art. 128 Prawa Bankowego:

Treść	Wartość na 31.12.2019r.		Wartość na 31.12.2018r.		Zmiana w zł
	Wartość ekspozycji	Struktura %	Wartość	Struktura %	
1	2	3	4	5	6
ekspozycje wobec samorządów regionalnych i władz lokalnych	54 013 013,02	12,84%	28 175 108,19	7,21%	25 837 904,83
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	560 393,54	0,13%	9 884 671,00	2,53%	-9 324 277,46
ekspozycje wobec instytucji	2 885 671,00	0,69%	3 925 183,00	1,00%	-1 039 512,00
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 566 367,22	0,85%	6 817 267,80	1,74%	-3 250 900,58
ekspozycje detaliczne	195 258 167,77	46,41%	182 284 342,00	46,64%	12 973 825,77
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	66 746 813,70	15,86%	61 811 736,50	15,81%	4 935 077,20
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	97 719 290,00	23,23%	97 973 434,00	25,07%	-254 144,00
Razem	420 749 716,25	100,00%	390 871 742,49	100,00%	29 877 973,76

Tabela zawiera wartość pozycji bilansowych i pozabilansowych

48. Dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych analizę wiekową przeterminowanych na dzień bilansowy aktywów finansowych.

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez jednostkę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki – nie wystąpiły.

50. Informacja o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej. Bank nie prowadzi działalności powierniczej.

51. Informacja o sekurytyzacji aktywów Banku z wyszczególnieniem co najmniej: - nie dotyczy.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych;

1). Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych:

- środki pieniężne w kasie,
- należności od sektora finansowego w rachunku bieżącym.

2). Wyjaśnienia na temat przyjętego podziału działalności na:

a). Operacyjną – przepływy wynikające z działalności Banku zgodne z zezwoleniem na prowadzenie (kredyty, depozyty).

b). Inwestycyjną – wpływy (wypływy) wynikające ze sprzedaży środków trwałych i WNiP oraz innych aktywów inwestycyjnych.

c). Finansową – ukazanie przepływów wynikających z pozyskiwania i utrzymywania źródeł finansowania aktywów.

3) Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków, do pozycji których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności.

4) Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych: różnica w zmianie stanu dłużnych papierów wartościowych pomiędzy bilansem i RPP – wynika z tego, że wycena części instrumentów dłużnych jest odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiana stanu pozycji Inne aktywa prezentowana jest w Rachunku przepływów pieniężnych w pozycji – Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego.

53. Informacja w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie jednostek: - nie dotyczy.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji: - nie dotyczy.

55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenianych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, w podziale na: - nie dotyczy.

56. Informacje o towarach giełdowych klientów: - nie wystąpiły.

57. Informacje, które mogłyby wpłynąć w istotny sposób na ocenę sytuacji finansowej, majątkowej oraz wynik finansowy:

Informacje dotyczą zmiany zasad rachunkowości. (szczegółowy opis w I części Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego).

a) odkup wierzytelności

b) sprzedaż wierzytelności – w roku 2019 dokonano sprzedaży wierzytelności za łączną wartość 945 tys. zł; Bank dokonał tej sprzedaży na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego; wartość kapitału sprzedanej wierzytelności wyniosła 5 241 tys. zł, zaś naliczone odsetki wyniosły 154 tys. zł; wierzytelność ta na moment sprzedaży była ujęta w ewidencji pozabilansowej i w zakresie części kapitałowej była w pełni objęta rezerwą celową, a w zakresie części odsetkowej była w pełni objęta odpisem aktualizującym.

c) spisanie kredytów do ewidencji pozabilansowej – w roku 2019 zostały przeniesione do ewidencji pozabilansowej ekspozycje o wartości kapitału 2 762,7 tys. zł. Ekspozycje były objęte pełną wysokością rezerw.

58. Naliczenie podatku dochodowego od osób prawnych oraz aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

I	Koszty ogółem	47 996 809,52 zł
II	Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	16 805 924,31 zł
	1. odsetki naliczone niezapadłe	1 847 203,80 zł
	2. odpisy na rezerwy celowe	
	z rachunku zysków i strat	17 012 314,22 zł
	REZERWA NA KOSZTY	353 473,97 zł
	Odpis na kapitał	
	Rezerwa	81 537,60 zł
	Rezerwa	
	MINUS ODPISY NA NAL. UPRAWDOPODOBNIONE	3 350 934,59 zł
	MINUS REZERWY ZGODNIE Z ART. 16 UST. 1 PKT 26 LIT.D	
	RAZEM	14 096 391,20 zł
	3. odpisy z tytułu:	
	zuzycia samochodu osobowego o wartości powyżej 20.000 EURO	11 167,58 zł
	przeliczone na PLN	
	składek na ubezpieczenie samochodu o wartości powyżej 20.000 EURO	3 242,18 zł
	oraz art. 16 ust. 1 pkt 4 i 49	0,00 zł
	RAZEM	14 409,76 zł
	4. strat w środkach trwałych i wnip powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych, jeżeli utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności (art. 16 ust. 1 pkt 5)	0,00 zł
	5. strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych jeżeli utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności (art. 16 ust 1 pkt 6)	0,00 zł
	6. wydatków na nabycie pochodnych instrumentów finansowych, do czasu realizacji praw wynikających z tych instrumentów, albo rezygnacji z realizacji praw, albo ich odpłatnego zbycia (art 16 ust. 1 pkt 8 b)	0,00 zł
	7. odpisy i wpłaty na fundusze tworzone przez podatnika na podstawie ust. o rachunkowości (art. 16 ust. 1 pkt 9)	0,00 zł
	8. wydatków na spłatę pożyczek (wyjątek - skapitalizowane odsetki) w tym:	
	na spłatę innych zobowiązań w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń (art. 16 ust. 1 pkt 10)	0,00 zł
	9. darowizny i ofiary (art. 16 ust. 1 pkt 14)	200,00 zł
	10. jenorazowych odszkodowań powypadkowych z tytułu chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku pogorszenia warunków pracy (art.. 16 ust. 1 pkt 16)	0,00 zł
	11. pozostałe koszty nkup - aktualizacja, utrata wartości	0,00 zł
	12. grzywny i kary pieniężne orzeczone w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenie oraz odsetek od tych pozycji (art. 16 ust. 1 pkt 18)	1 322,50 zł
	13. kary, opłaty i odszkodowania oraz odsetki z tytułu:	
	nieprzestrzegania przepisów w zakresie bhp	0,00 zł
	niewykonania nakazów organów nadzoru i kontroli (art. 16 ust. 1 pkt 19)	0,00 zł
	RAZEM	0,00 zł
	14. opłat na BFG oraz przymusowy fundusz restrukturyzacji banków	677 842,23 zł
	15. odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wypłat należności budżetowych (art 16 ust. 1 pkt 21)	0,00 zł
	16. wydatków na wykup obligacji, pomniejszych o kwotę dyskonta (art. 16 ust.1 pkt 23)	0,00 zł
	17. rezerw na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona z wyjątkiem określonym w art. 16 ust. 1 pkt 26	0,00 zł
	18. wierzytelności odpisanych jako nieściągalne z wyjątkiem tych, które uprzednio zarachowano jako przychody należne i których nieściągalność została udokumentowana (art. 16 ust 1 pkt 25)	0,00 zł
	19. koszty reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów , w tym alkoholowych (art.. 16 usp. 1 pkt 28)	34 683,65 zł
	20. wydatki poniesione na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za 1 km przebiegu pojazdu (art. 16 ust. 1 pkt 30)	0,00 zł
	21. wpłaty z tytułu naliczonych składek PFRON (art. 16 ust.1 pkt 36)	119 093,00 zł
	22. składki na rzecz organizacji, do których przynależność nie jest obowiązkowa (art. 16 ust. 1 pkt 37)	
	RAZEM ZAPŁACONE SKŁADKI:	6 650,00 zł
	(minus)	
	1) składka na rzecz KZBS w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 0,15% kwoty wynagrodzeń wypłaconych w poprzednim roku podatkowym, stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne	
	2) składka na rzecz Krajowej Rady Spółdzielczej naliczona i przekazana	360,00 zł
	30x12 limit KUP = 360,00 zł	
	3) składka na rzecz Związku Rewizyjnego naliczona i zapłacona	0,00 zł
	limit (do KUP) 170x12= 2 040,00 zł	
	Różnica do opodatkowania (NKUP)	6 290,00 zł
	23. wydatki na rzecz osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej lub organów stanowiących osób prawnych z wyjątkiem wynagrodzeń wypłaconych z tytułu pełnionych funkcji (art. 16 ust 1 pkt 38a)	0,00 zł
	24. inne (strata z tyt. wypłaty udziałów)	0,00 zł
	25. inne (korekta odsetek z lat ubiegłych)	8 488,17 zł

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

III	Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodów w tym:			
	a). odsetki konto nie zaliczone do k.u.p w 2018 roku	2 475 050,39 zł		
	b). wypłata świadczeń pracowniczych z utworzonych rezerw *)	42 093,45 zł		
	c). koszty zapłacone z góry (BZ - BO)	367 553,18 zł		
	d). rozliczenia międzyokresowe - koszty do zapłacenia dotyczące 20... roku (BZ 200.. roku były w 200.. roku k.u.p.)	0,00 zł		
	e). rezerwa na nieściągalność uprawdopodobnioną	0,00 zł	7 208 024,98 zł	
	f). rezerwa - 25% kwoty kredytów wątpliwych i straconych	0,00 zł		
	f). amortyzacja naliczana według przepisów ustawy o podatku dochodowym osób prawnych (niewynikająca z przepisów ustawy o rachunkowości)	0,00 zł		
koszty sprzedaży wierzytelności	4 323 327,96 zł			
RAZEM	7 208 024,98 zł			
I - II + III	Razem koszty uzyskania przychodów			38 398 910,19 zł
IV	Przychody ogółem			51 812 063,22 zł
V	Przychody nie zaliczane do podstawy opodatkowania w tym:			52 480 290,83 zł
	1. odsetki niezapadłe		32 005 180,58 zł	
	2. zwrócone udziały i wkłady		0,00 zł	
	3. otrzymane nieodpłatnie, lub częściowo odpłatnie rzeczy lub prawa oraz wartość innych świadczeń finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa jednostek		0,00 zł	
	4. przychody przyszłych okresów		2 350 304,35 zł	
	5. przychody z tytułu prowizji z lat ubiegłych rozliczone w przychody 2016 roku		0,00 zł	
	6. prowizja rozliczona w czasie oraz prowizje zastrzeżone		0,00 zł	
	7. rozwiązanie rezerw na należności		17 060 168,95 zł	
	8. rozwiązanie rezerwy utworzonej na inne cele		110 264,95 zł	
	9. niezrealizowane różnice kursowe (saldo sald - należności wyliczonych na dzień bilansowy)		0,00 zł	
	10. sprzedaż wierzytelności		918 018,17 zł	
	11. inne tytuły		36 353,83 zł	
VI	Przychody zwiększające podstawę opodatkowania w tym:		26 868 177,77 zł	
	1. zrealizowane różnice kursowe		0,00 zł	
	2. otrzymane prowizje		231 157,31 zł	
	3. przychody naliczone w 2018 r. a zaliczone do podstawy opodatkowania w 2019 roku		23 527 011,51 zł	
	a) zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek kredytów (z wyjątkiem umorzonych pożyczek z Funduszu Pracy)		0,00 zł	
	5. wartość zwróconych wierzytelności, uprzednio zaliczonych do odpisanych lub umorzonych i zaliczonych do KUP (art. 12 ust. 1 pkt 4)		0,00 zł	
	6. należności umorzone, przedawnione lub odpisane jako nieściągalne w tej części, od której dokonane odpisy aktualizujące zostały zaliczone do KUP		0,00 zł	
	7. równowartość odpisów aktualizujących wartość należności, uprzednio zaliczonych do KUP		0,00 zł	
	8. rozwiązane lub zmniejszone rezerwy zaliczone uprzednio do KUP,			
	a). rozwiązanie rezerwy z tyt. wierzytelności których uprzednio nieściągalność została uprawdopodobniona	739 341,87 zł	739 341,87 zł	
	b). rozwiązanie rezerw utworzonych na pokrycie 25% kwoty kredytów wątpliwych i straconych	0,00 zł		
	c). inne	0,00 zł		
	RAZEM	739 341,87 zł		
	9. rezerwa na ryzyko ogólne utworzona zgodnie z art. 130 Prawa Bankowego - rozwiązana lub wykorzystana		0,00 zł	
	10. prowizje należne od rachunków bankowych nie pobrane z powodu braku środków na rachunku		0,00 zł	
	11. Odsetki pobrane z góry (BZ konto 531)		2 370 667,08 zł	
	12. inne (wyłączenie wierzytelności uprawdopodobnionych)		0,00 zł	
	13. inne tytuły (sprzedaż wierzytelności)		0,00 zł	
IV - V + VI	Razem przychody do opodatkowania		26 199 950,16 zł	
A	Podstawa opodatkowania (zysk + / strata -)		-12 198 960,03 zł	
	- z ..... roku	0,00 zł	0,00 zł	
	- z ..... roku	0,00 zł		
	RAZEM	0,00 zł		
	2. darowizny (art. 18 ust.1 pkt 1 do 10 %)		0,00 zł	
	3. darowizny (art. 18 ust.1 pkt 7 do 10 %)		0,00 zł	
	4. inne odliczenia		0,00 zł	
C	Dochód podlegający opodatkowaniu		-12 198 960,00 zł	
D	Podatek 19 %		-2 317 802 zł	
E	Należny podatek		0,00 zł	

Treść	Rozliczenie dokonane w ciągu roku obrotowego		
	Stan na BZ	Stan na BO	Różnica stanów
	1	2	3
<i>Rezerwa na odroczony podatek dochodowy</i>	<i>1 966 708,97</i>	<i>1 278 443,15</i>	<i>688 265,82</i>
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	<i>11 779 053,00</i>	<i>12 756 300,00</i>	<i>-977 247,00</i>

Sporządził: Jolanta Celmer – Główny Księgowy

ZARZĄD BANKU:

- 1.   *Andrzej Kopec*   *Prezes Zarządu*

- 2.   *Mariusz Kołakowski*   *Członek Zarządu*

- 3.   *Grzegorz Olecki*   *Członek Zarządu*

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie
.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 27.05.2020 roku